

Godište XIII. • broj 6 • lipanj 2018.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Marija i inkulturacija
Radosne vijesti

Ja sam s vama!

Godišnjica

Marija – majka života

Ja sam Gospino zvanje

**Međugorje –
škola malenosti**

Gesta ljubavi

**Međugorje:
pročišćivač vjere i srca**

Psalmi u životu kršćana

**Promjena čovjeka
je istinsko čudo!**

**Nepokorena Hrvatska
na štandovima**

**Papa Franjo i kanonizacija
blaženog Alojzija Stepinca**

**Malcolm Muggeridge
(1903.-1990.) –
Život i obraćenje**

Gospina škola | Događanja | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima |
Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divine

Draga djeco! U ovom nemirnom vremenu pozivam vas da imate više povjerenja u Boga koji je Otac vaš na nebesima i koji je mene poslao da vas Njemu vodim. Vi otvorite svoja srca darovima koje vam On želi dati i u tišini srca klanjajte se mome Sinu Isusu koji je dao svoj život da biste vi živjeli u vječnosti kamo vas želi voditi. Neka vaša nada bude radost susreta sa Svevišnjim u svakidašnjem življenju. Zato vas pozivam: ne zapustite molitvu jer molitva čini čudesa. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: Foto Dani

Gospina škola

Marija i inkulturacija Radosne vijesti, FRA T. PERVAN
Godišnjica, FRA Z. BENKOVIĆ
Ja sam s vama!, FRA M. ŠAKOTA
Ja sam Gospino zvanje, FRA G. AZINović
Dani trijeznosti u Međugorju
Marija – majka života, P. TOMIĆ
Međugorje – škola malenosti, P. TOMIĆ
Gesta ljubavi, T. GAŽIOVA
Međugorje: pročišćivač vjere i srca
Meditacija, FRA M. ŠAKOTA
Molitva

Događanja

Psalmi u životu kršćana, FRA I. DUGANDŽIĆ

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Promjena čovjeka je istinsko čudo!, M. MILETIĆ
Nepokorena Hrvatska na štandovima, K. MILETIĆ

Papa Franjo i kanonizacija blaženog Alojzija Stepinca, FRA I. DUGANDŽIĆ
Malcolm Muggeridge (1903.-1990.) – Život i obraćenje, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Tri lijepe želje: Sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja!, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

Roma locuta, causa finita!

Dragi čitatelji, budući da poštujemo i vjerujemo u hijerarhijsko uređenje Crkve, komentar u ovom novom broju već je uvjetovan javnom objavom da je naš papa Franjo imenovao nadbiskupa Hosera Apostolskim vizitatorom Međugorja – svega u njemu, ali posebno onih pastoralnih uspjeha i problema. Znači li to: *Roma locuta, causa finita?*

Za nas koji svakodnevno svjedočimo govoru nove evangelizacije u Međugorju, to je radostan događaj. Već se u Međugorju osjeća novi zanos i osvježenje, slično onom kada Marija i Marta pospremaju kuću za Gospodinov dolazak. Papin razboriti potez je i nama imperativ da nastavimo činiti dobro, da držeci higijenu vlastite duše, budemo osvježenje svijetu. Da, mnogo je razloga za radost i zadovoljstvo, ali ponajprije za zahvalnost svake duše koja se razvedri na spomen Međugorja. Poruka je to posebno našim domaćim vjernicima da snažeći vlastitu vjeru, jačaju temelje na kojima žive: one vjerničke, kulturne i ekonomske. To su nosivi stupovi koje se mora poštovati i svakodnevno jačati.

Otkad je papa Benedikt XVI. osnovao Vatikansku komisiju za istraživanje događaja u župi Međugorje, čulo se pitanje hoće li i kada će Crkva priznati Međugorje. Izgleda da ovim zadnjim događanjima stiže i odgovor na to pitanje.

Vrijedi se sjetiti i misli fra Slavka Barbarića o priznanju ukazanja. Govorio je i poučavao: „Mnogi su se zaustavili na pitanju: priznato ili nepriznato. Važno je to pitanje, ali uopće ne bi trebalo praviti problema, jer je priznato sve što se u Međugorju traži i radi: moliti, postiti, obraćati se, ispovijedati se, čitati Sveto pismo, moliti krunicu. To se trebalo i treba činiti neovisno o ukazanjima. A ako su ukazanja nekome pomogla, to ne treba stavljati u pitanje. Ostalo se na farizejskoj razini: ne što Isus radi, nego tko mu je dao pravo na to, a on je pokazivao na djela...”

Da, baš u Međugorju su vidljiva djela, sakramenti i obraćenja. Mnogi svjedoče o promjeni života privodeći k Bogu i Crkvi svoje obitelji pa i župne zajednice. Međugorje je jednostavno magnet kojim se duše žele približiti. Gotovo svi koji dođu u Međugorje uvjereni su da su u pravome trenutku na pravome mjestu. Više-manje nitko ne ostaje ravnodušan. I onaj kojeg je u Međugorje dovela čista znatiželja vraća se kući drukčiji, radosniji, sretniji, posve promijenjen...!

Ako je igdje Crkva zdrava i živa, onda je to ovdje u Međugorju. I danas, 37 godina nakon prvih ukazanja, Međugorje snažnije nego ikada promiče evangelizaciju, sakrament pomirenja i euharistiju iz kojih Crkva živi. Ovdje se njeguju pobožnosti, klanjanja Presvetom, duhovne vježbe i seminari na kojima se nudi zdrava duhovna hrana. Međugorje privlači i okuplja mlade iz cijeloga svijeta učeći ih da imaju samo jednu perspektivu, a to je: predanje Kristu.

Zahvaljujemo Bogu što je Crkva preko našeg pape Franje k nama poslala Božjeg službenika u osobi, dragog i poštovanoga oca nadbiskupa Henryka Hosera. Neka naša Crkva i dalje bude „svjetlo narodima“, a naše Međugorje barem mala svjetiljka uz Božji reflektor!

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate

Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura

Ana Vulelija

Grafičko oblikovanje

SBD, Mostar

Tisak

Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncilna, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

MARIJA I INKULTURACIJA RADOSNE VIJESTI

Evangelizacija, nova evangelizacija, inkulturacija Radosne vijesti u nove prilike, vremena i kulture, relativno su noviji pojmovi i izričaji. U crkvenom rječniku pronaći ćemo ih nakon II. vatikanskog sabora, poglavito nakon apostolske pobudnice bl. Pavla VI. *Evangelii nuntiandi*. Ta papinska pobudnica plod je biskupske sinode koja se bavila navještajem Radosne vijesti, kao što je *Amoris laetitia* pape Franje plod biskupske sinode o obitelji i braku.

SVI PAPE NAKON SABORA IMENUJU BLAŽENU DJEVICU MARIJU ZVIJEZDOM NOVE EVANGELIZACIJE, GLAVNIM ČIMBENIKOM U PROCESU NAVIJEŠTANJA RADOSNE VIJESTI.

Prisutna je Marija u Gornjoj odaji za silaska Duha Svetoga, prisutna je zacijelo i za apostolskoga sabora u Jeruzalemu oko god. 50., kad su se apostoli vjerojatno posljednji put zajedno sastali. Bila je presretna kad je vidjela kako se djelo njezina Sina širi svijetom, nezaustavljivo. Vjerojatno je nakon toga mogla u miru otpočiniti da bi bila uznesena u nebesku slavu, dušom i tijelom. U Jeruzalemu i danas ima Crkva *Marijina usnuća*, a benediktinska opatija i crkva na sionskom brdu nosi ime *Dormitio, Usnuće, Preminuće*. Odnosi se to na Mariju koja je preminula u Jeruzalemu te je to vidljivi trag njezina boravka u mjestu proslave svoga Sina, u Svetom gradu.

NOVI SVIJET U KRILU CRKVE

Sagledamo li povijest Crkve unatrag pet stoljeća, nije moguće previdjeti bitnu i odlučnu Marijinu ulogu u procesu evangelizacije svijeta. Dok se u Europi odvijao tzv. zapadni raskol, kad je Luther sa svojim tezama raskolio Crkvu na protestantski sjever i katolički jug, a engleski kralj zbog žena napravio svoj povijesni „Brexit“, istupajući iz krila Katoličke Crkve te postavljajući sebe za poglavara anglikanske kršćanske zajednice, u isto doba Marija privodi svojim ukazanjima u Guadalupi obraćeniku Juan Diegu Novi svijet u krilo Kristove Crkve. Prema zapisima franjevačkih misionara u Meksiku za kojih deset godina od Marijinih ukazanja u Guadalupi u prosincu 1531. desetak milijuna domorodačkih Azteka dalo se krstiti te su stupili u krilo Katoličke Crkve. Bijaše to prijelomni trenutak u povijesti Amerika. Ono što je Kristovo djelo izgubilo na europskom kontinentu, Marija je izobilno vratila u Novom svijetu.

Po povratku s prvoga putovanja u Novi svijet Kristofor Kolumbo hodočastio je u španjolsko marijansko svetište Guadalupe zahvaliti Gospi za plovidbu i sretan povratak. Istodobno je zaklinjao španjolsku kraljicu da se u Novi svijet pošalju najbolji i najsvetiji misionari koji će donijeti tim ljudima istinu i svjetlo Radosne vijesti. Svijet je to koji je punih petnaest stoljeća čekao i iščekivao Isusa Krista i njegovu blagu vijest. Dogodilo se, međutim, suprotno. U Novi svijet („Nova Indija“, „Zapadna Indija“) pohrlili su pustolovi i klatež koji su se u svojoj pohlepi htjeli dokopati bogatstva, srebra, zlata i dragulja. Započinje gotovo tragična povijest osvajanja Novoga svijeta (tzv. konkvista). Vrijedi spomenuti kako je Kristof Kolumbo svojim jedrenjacima dao znakovita imena: *Santa Maria, Pinta, Niña*, tj. Sveta Marija slika Dijete – kao da se tim imenima daje naslutiti što će uslijediti u Guadalupi 1531.

Upraviteljem Novoga svijeta imenovan je Hernán Cortés koji je 1522. srušio carstvo Azteka, sa zemljom sraunio hramove i božanstva koja su tražila ljudske žrtve.

FRA TOMISLAV
PERVAN

Azteci su znali prinostiti svojim bogovima, poglavito bogu Sunca, godišnje i do trideset tisuća ljudskih žrtava, tako da bi im na vrhu piramide ostrim kremenim nožem otvarali grudni koš, vadili srce i prinostili božanstvima. Vjerovali su, bogovi se hrane ljudskom krvi pa su stoga svoje ratne zarobljenike, poglavito mlade i naočite, žrtvovali bogovima. Španjolce je to zgrozilo te su odlučili uništiti i zatrti taj demonski, sotonski kult, hramove i njihove kamene idole, koji su bili bez lica, nosili su maske-obrazine. Sotona se uvijek 'maskira'!

Pokušaj franjevačkih misionara kristijanizirati Meksiko bijaše zbog tih činjenica krajnje otežan. Okrutnost španjolskih osvajača, uništavanje drevne kulture, religije, božanstava nakon krvavih bitaka, smaknuće posljednjega aztečkoga kralja Montezume bijaše za njih nalik smaku svijeta. S našega zrenika pomislili bismo da su domorodci jedva dočekali da se oslobode jeziva kulta, ljudskih žrtava, međutim, dogodio se obrat: To je u korijenu uzdrmalo temelje njihove egzistencije i poimanja stvarnosti. Cortésova osvajanja te zatiranje zatečene kulture i vjere bijaše daleko više od vojnog, društvenog, ekonomskog i političkog urušavanja jednoga naroda. Zabranjujući ljudske žrtve i druge vjerske običaje Cortés je lišio narod njegova identiteta i božanstava. Vjerovali su da je nastupila apokalipsa, smak svijeta. U razgovorima koje su vodili s franjevačkim misionarima aztečki su svećenici govorili: „Što nam je još preostalo? Mi smo mali ljudi i smrtnici. Trebamo li umrijeti, pustite nas da pomremo. Trebamo li propasti, pustite da propadnemo. Istina je da su također i naši bogovi mrtvi“.

KAD JE AMERIČKA DRŽAVNA TAJNICA HILLARY CLINTON POHODILA SVETIŠTE, PITALA JE RAVNATELJA SVETIŠTA ZA AUTORA, TKO JE NASLIKAO SLIKU. ODGOVOR JE GLASIO: „SAMI BOG, SAMO NEBO“. DRUGOGA TUMAČA NEMA, JER BOJE NA IKONI NISU BILJNOG, ORGANSKOG, A NI MINERALNOG PODRIJETLA. NA SLICI NEMA UOBIČAJENOG GRUNDIRANJA, NEMA POTEZA KISTOM.

ZAŠTO SE GOSPA UKAZALA NOVOOBRÁČENIKU?

U takvim okolnostima evangelizacija bijaše gotovo nemoguća. Za kristijanizacije Europe, ako je vjeru prihvatio kralj, knez ili vladar, podložnici su također prihvaćali novu vjeru. Tako bijaše s Poljacima, s Rusima (Ukrajincima), tako bijaše i kod nordijskih, germanskih, franačkih ili engleskih vladara i naroda. Politički autoriteti bijahu odlučni da i obični puk prihvati novu vjeru. To ne bijaše slučaj u Novom svijetu. Prvi biskup Meksika franjevac fra Juan de Zumárraga gotovo je izgubio nadu da bi Azteci mogli ili htjeli prihvatiti Kristov nauk. U razgovorima koje su franjevci vodili s domorodačkim plemstvom i svećenstvom jedan je fratar zabilježio da su misije nemoćne. Radije će umrijeti nego prihvatiti kršćanstvo, „osim da Nebo ne učini neki znak“. Trebalo je tim ljudima nešto dublje, nešto više, neki zorni znak s Neba da ih potakne prihvatiti vjeru onih koji su uništili njihove bogove, oltare, žrtvenike, kulturu, civilizaciju, povijest.

Nebeski znak se dogodio u prosincu 1531. Ukazanja Blažene Djevice Marije, njezin susret s obraćenim domorodcem Juan Diegom. On je sa svojom suprugom bio jedan od prvih koji su prihvatili kršćanstvo 1524. Supruga je preminula 1529. Izvorno se zvao Cuauhtlatoazin, u

Sagledamo li povijest Crkve unatrag pet stoljeća, nije moguće previdjeti bitnu i odlučnu Marijinu ulogu u procesu evangelizacije svijeta. Dok se u Europi odvijao tzv. zapadni raskol, kad je Luther sa svojim tezama raskolio Crkvu na protestantski sjever i katolički jug, a engleski kralj zbog žena napravio svoj povijesni „Brexite“, istupajući iz krila Katoličke Crkve te postavljajući sebe za poglavara anglikanske kršćanske zajednice, u isto doba Marija privodi svojim ukazanjima u Guadalupi obraćeniku Juan Diegu Novi svijet u krilo Kristove Crkve.

prijevodu, „Orao–koji–govori“. Krstio se kad mu bijaše pedeset godina, dobio je kršćansko ime, a supruga Maria Lucia. Nakon njezine smrti živio je sa svojim stricem, obraćenikom, Juan Bernardinom, u blizini današnjega glavnoga grada. Juan Diego je i nakon smrti supruge bio revni vjernik, pohađao katehetske poduke i svetu misu u 17 km udaljenu Tlalotelocu. Na putu je prolazio pored brežuljka Tepeyaca. Toga 9. prosinca, a bijaše subota i svetkovina Bezgrješne, u ranu je zoru čuo predivan pojp tica i snažan miris cvijeća. Htio je vidjeti odakle to dolazi. U tom je trenutku čuo umilni ženski glas koji ga je oslovljavao u deminutivu. „Juan. Juanito. Diego. Diegito“ na svome jeziku. Glas ga je pozivao da bliže pride.

Došavši na vrh brda ugledao je predivnu ženu odjevenu „poput sunca“ kako stoji ponad kamenja koje se sjalo poput dragulja. Pitala ga je kamo se zaputio. Odgovorio je da ide u „njezinu malu kuću u Meksiku, Tlaloteloco, pribivati Božjoj službi“. Marija se predstavila na njegovu Náhuatl jeziku riječima: „Ja sam Prečista, Sveta Djevičica Marija koja ima čast biti Majkom istinitoga Boga po komu svi živimo, Stvoritelja svih naroda, Gospodara blizih i dalekih, Gospodara neba i zemlje“. Zatim ga je zamolila: „Moja je velika želja da mi se ovdje, na ovom mjestu, sagradi sveta mala kuća. U njoj ću očitovati Njega, u njoj ću Njega uzvisivati i slaviti, Njega objaviti; Njega ću darovati svemu narodu sa svom svojom ljubavlju, Njega, u koga sam željno zagledana, Njega koji je moja pomoć, Njega koji je moje spasenje. Zato sam ja vaša samilosna Majka, vaša i svih naroda koji zajedno žive, koji mi se utječu, koji me traže, koji se u mene pouzdavaju“. U tim riječima imamo gotovo cijelo Vjeronanje.

Zamolila ga je da njezinu želju prenese mjesnom

biskupu Juanu de Zumárragi, koji se hvalio kako je uništio više od 20 tisuća poganskih božanstava. Primio je Juan Diega, saslušao ga i otpustio. Bio je sumnjičav prema ukazanjima. Vjerovao je kako je posrijedi varka, kako žele oživjeti stari kult božice Pernate zmije koja je imala na tom mjestu svoj hram. Zašto bi se Gospa ukazala nekom novoobraćeniku kad je tu predstavnik Crkve? Biskup ga je otpatio obećavajući mu da će ga drugi put pomnije saslušati. Žalostan u duši Juan Diego naišao je pored Tepeyaca. Gospa mu se ponovno ukazala te je zamolio da šalje nekoga plemenitijega, uglednijega, da je on nevrijedan. Marija se na to nije obazirala, prema onome što je izrekla u svome Veliča, gdje Bog ohole ponizuje, a malene, ponizne uzvisuje (Lk 1,52). Ponovno ga je idućega dana poslala biskupu, koji ga je pomnije ispitivao i na kraju mu rekao kako želi vidljivi znak koji bi ovjerovio njegove tvrdnje, da ukazanja nisu maštarije ni snovi.

NADA I ZNAK BOLJEGA SVIJETA

Juan Diego, tronut i žalostan, vratio se do Tepeyaca te rekao Gospi kako biskup želi znak kao potvrdu istini-

Nebeski Marijin lik za Azteke bijaše otvorena knjiga koju su iščitavali. Nisu imali pisma, služili su se slikovnim pismom (piktogramima), kao Egipćani hijeroglifima. Marijin lik bijaše za njih doslovce katekizam koji su pomno iščitavali i prepoznavali poruku koju taj lik donosi njima s Istoka, s onu stranu oceana. Lik koji smjera na spasenje, Spasitelja, Isusa Krista.

tošti ukazanja. Marija mu je obećala znak sljedećega dana. Došavši kući zatekao je strica teško bolesna. Ovaj ga je zamolio da se zaputi u grad i potraži svećenika te mu podijeli sakramente umirućih. Juan Diego je htio zaobići mjesto ukazanja, ali ga je Gospa presrela i pitala kamo žuri usred noći. Govorio je o stričevoj bolesti te kako ide po svećenika. Kazala mu je da je njegov stric ozdravio, da za nju ne postoje neizlječive bolesti. On se treba zaputiti na vrh brijega i nabrati cvijeća. Kakvo cvijeće!? Zima je, prosinac, hladno, a tlo kamenito, tu raste samo drača i šipražje u šikari. Poslušno se uspeo na brežuljak i najednom se našao u rajskom ozračju, pjevu ptica, predivnom rosnom cvijeću. Nabrao je raznog cvijeća. Na povratku Gospa je složila lijepi buket cvijeća uz riječi: „Najmlađi moj sine, ovo cvijeće dokaz je i znak koji ćeš ponijeti biskupu. Reci mu da u njemu vidi moju želju te da mi ispuni želju, moju volju. A ti, ti koji si moj glasnik, u tebe stavljam sve svoje povjerenje“.

S buketom cvijeća u pregači–tilmi što ga je Gospa aranzirala zaputio se biskupu. Sluge ga dugo nisu htjeli pustiti. Na kraju su ga doveli biskupu. Pred njim je rastvorio svoju tilmu te pokazao biskupu cvijeće koje je ubrao na suhom, zimskom tlu. Cvijeće je palo pred biskupa, a na njegovoj tilmi–pregači utisnuo se u trenu Marijin lik znan kao Naša Gospa od Guadalupe.

Kao što Ivanovo evanđelje završava riječima kako sve knjige cijeloga svijeta nisu kadre napisati što je Isus učinio, isto se može reći i za tu nebesku sliku koju je Nebo utisnulo na tilmi, gruboj tkanini od agave, kojoj je vijek trajanja dvadeset godina. Nemoguće je opisati što je sve ta slika–ikona tijekom minulih pet stoljeća proizvela u dušama, milijunima vjernika, cijelim zemljama, kolike je dirnula u duši, izvela na pravi, Kristov put. Skoro će

pet stoljeća od događaja, a ikona, nerukotvorena slika i danas sja živim bojama koje se prelijevaju kao kod ptica. Treba se naći u njezinoj blizini i prepoznati njezinu izvanrednu ljepotu. Guadalupe pohodi tijekom godine više od dvadeset milijuna hodočasnika, a za svetkovinu, 12. prosinca, skupi se i do sedam milijuna ljudi. Kad je američka državna tajnica Hillary Clinton pohodila svetište, pitala je ravnatelja svetišta za autora, tko je naslikao sliku. Odgovor je glasio: „Sami Bog, samo Nebo.“ Drugoga tumača nema, jer boje na ikoni nisu biljnog, organskog, a ni mineralnog podrijetla. Na slici nema uobičajenog grundiranja, nema poteza kistom.

Na slici Marija se predstavlja kao „Žena odjevena suncem“, „Mjesec pod nogama“, zvijezde su prosute na njezinu ogrtaču tirkizne, kraljevske boje. Preslika je to Otkrivenja 12. Trudna je, nosi Dijete u sebi. Znak je tomu povez oko struka, što su Azteci odmah iščitavali. Žena iz Knjige Otkrivenja: Naš Advent – Djevičica Marija, Nada i Znak boljega svijeta. Uči nas iščekivati njezina Sina, koga ona rađa. On čini sve novo. Anđeo podno njezinih nogu podsjeća na anđela–orla koji u njihovoj religiji

nosi ljudske žrtve pred božanstva. Tu je anđeo svjedok Krista, žrtvenog Janjeta Novoga zavjeta, koji oslobađa od prakse prinošenja ljudskih žrtava krvožednim božanstvima. Marija zastire sunce, mjesec je pod nogama, što je dodatni pokazatelj kako nebeska tijela nisu božanstva. Podložna su jedinom pravom Bogu. Položaj Marijinih nogu ukazuje na indijanski ples, a ples je i danas kod Azteka vrhunski molitveni izričaj.

Nebeski Marijin lik za Azteke bijaše otvorena knjiga koju su iščitavali. Nisu imali pisma, služili su se slikovnim pismom (piktogramima), kao Egipćani hijeroglifima. Marijin lik bijaše za njih doslovce katekizam koji su pomno iščitavali i prepoznavali poruku koju taj lik donosi njima s Istoka, s onu stranu oceana. Lik koji smjera na spasenje, Spasitelja, Isusa Krista. Tim se Marija ponovno očituje kao Majka, Bogomajka, koja rađa Spasitelja svijeta. Završno ukazanje bijaše točno za zimskoga suncostaja (solsticija), 12. prosinca, jer se dogodilo prije reforme kalendara. I to smjera prema Božiću, dolasku Isusa Krista u Novi svijet. O daljnjoj poruci slike–ikone Gospe iz Guadalupe drugom zгодom.

JA SAM S VAMA!

„Ja sam s vama“ – Gospine su riječi koje često izgovara. Toliko su jednostavne da ih je lako ne primijetiti. Ako ih se uzima kao samorazumljive, kao „poznate“, na njih se navikne, a svaka navika krije u sebi opasnost ostajanja na vanjštini i gubljenja osjećaja za dubinu značenja. Zato se sada zaustavimo i još jednom, s pozornošću, poslušajmo ove riječi: *Ja sam s vama*.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

ZAMISLITE, MAJKA BOŽJA JE S NAMA! Tu pamet staje, zar ne? Mariju, svoju majku, Isus šalje k nama! Zar to nije čuderno?! Zar ta vijest nije ispred svih drugih vijesti?! Zar to nije najvažniji događaj za nas ljude od svih drugih u svijetu?! I to se događa punih trideset i sedam godina (37)! Ako toga budemo svjesni – pa makar za jedan trenutak – koža će nam se naježiti. Probudit ćemo se iz sna.

„Ja sam s vama!“ – kako su nježne te Majčine riječi! Kao da nam tepa. Kao da nas blago tješi. Kao da nam kaže: Ne bojte se! Da, tim riječima Majka želi svoju djecu ohrabriti, dati im mir i sigurnost. Ako smo ih svjesni, te Marijine riječi bit će nam velika pomoć u životu. U vremenu u kojem živimo nije lako slijediti Isusa. No, kad se sjetimo da je Majka s nama, bit će nam lakše, strah će gubiti kontrolu nad nama. Ako imamo problema u životu, ali se sjetimo da je Gospa s nama, ne ćemo se više osjećati sami i brige će popuštati pred sviješću da nas Majka nije napustila.

Gospine riječi „Ja sam s vama“ osim mira žele donijeti još nešto – nemir! Naime, ako vjerujemo da je Gospa s nama, kako možemo živjeti kao da nije došla?! Toliko godina nas strpljivo poziva i računa na nas, želi da budemo svjedoci, da joj pomažemo u ostvarenju njezinih planova. A mi? Čujemo li njezine riječi? Ili je možda ignoriramo? Kako mogu biti „u miru“, ravnodušan, a Gospa je k nama došla? Zar mogu živjeti u grijehu, a Majka s nama?! Kako mogu misliti samo na stjecanje materijalnih stvari, a Gospa nas vodi vječnom životu? Zar mogu ostati pasivan kršćanin, a Gospa me poziva da svjedočim, da joj pomognem?

„Ja sam s vama!“ – time Gospa želi probuditi našu savjest, a probuđena savjest postavlja pitanje: Kako odgovoriti na Majčine pozive? Zar se smijemo oglasiti na pozive Neba?

Zar smijemo propustiti ovu priliku i milost koju nam Bog daje preko Marije? Što trebamo činiti da se Gospine poruke ostvare? Što činiti da ljudi koji dolaze u Međugorje pronađu mir i što činiti da svi ljudi u svijetu pronađu pravi mir?

Najvažniji poziv Neba u našem vremenu je poziv na mir. Čežnja za mirom postoji u čovjeku otkad je stvoren, ali u današnjem vremenu mir je jako ugrožen. Svojim ukazanjima Marija pokazuje svoju majčinsku brigu za čovjeka i nastoji pokazati put do pravoga mira. Bez pravoga mira sve je beskorisno i besmisleno.

Osim što nam pokazuje smjer prema Bogu, pravom miru, Gospa nas odgaja za mir. U Međugorju je otvorila školu mira. Uči nas da je molitva put do Boga, a time i do mira. Ali molitva u kojoj rastemo. Jer poput onog farizeja koji moli u Hramu, i mi možemo moliti površno, bez sudjelovanja srca u molitvi. Zato nas Gospa uči moliti srcem, postiti srcem, slaviti euharistiju srcem, ispovijedati se mjesečno, klanjati se Isusu srcem, moliti pred križem, čitati Božju riječ srcem, moliti krunicu, moliti se Duhu Svetom...

Srž Gospina odgoja je osposobljavanje za život. Gospa ne kaže: *Molite Boga da od vas otkloni sve probleme, križeve i kušnje*, nego nam kaže: *Budite jaki u kušnjama!* Time Gospa želi da se ojačamo iznutra kako bismo bili spremni za život. Jer nemoguće je da ne bude križeva i kušnji. I nije dobro željeti ni moliti da Bog otkloni iz našeg života križeve i kušnje jer ćemo se razočaravati. Prava molitva ide za tim da uz Božju pomoć budemo jaki pa kad dođu križevi i kušnje, ne ćemo potonuti u beznade i ne ćemo se razočarati. Stoviše, prolazeći kroz kušnje, bit ćemo još jači!

Kako danas roditelji odgajaju djecu? Zar ne postoji tendencija u odgoju da roditelji sve čine kako bi djeci osigurali komforan život? A kad dođu krizne situacije u braku, mladi ljudi nisu sposobni za rješenja jer nikad nisu učili oprostiti, ljubiti bezuvjetno, izdržati kad je teško, biti strpljiv, žrtvovati se za druge, nadići i pobijediti ego u sebi, slušati i čuti drukčije mišljenje, prihvatiti drugoga da je drukčiji, prihvatiti križ, mijenjati sebe. Jedino što znaju je razići se, jer su naučili hraniti ego kojemu drugi moraju služiti, koji uvijek mora biti u pravu, koji pravda sebe, a za sve okrivljuje druge, koji mora imati zadnju riječ, koji je jedini pametan, koji nipošto ne želi popustiti...

Gospa dakle želi da svaki pojedinac pronađe mir u Bogu. No, tu nije kraj. Jer samo tražiti mir za sebe može biti sebično. Gospa želi da postanemo ljudi mira: da nađemo mir i da se potom u nama rodi nemir. Nemir – to znači da se u nama probudi osjećaj i ljubav prema čovjeku koji živi u nemiru, u ratu, bolesti, siromaštvu,

Foto arhiv župa Međugorje

Najvažniji poziv Neba u našem vremenu je poziv na mir. Čežnja za mirom postoji u čovjeku otkad je stvoren, ali u današnjem vremenu mir je jako ugrožen. Svojim ukazanjima Marija pokazuje svoju majčinsku brigu za čovjeka i nastoji pokazati put do pravoga mira. Bez pravoga mira sve je beskorisno i besmisleno.

gladi, u besmislenom životu i da se aktiviramo u pomažanju. Gospa želi da postanemo „nemirni kršćani“, u smislu da nam nije svejedno što se događa u svijetu. Njezina želja je da se aktiviramo, ali nikad samo svojim snagama. Najprije i uvijek i u svemu u molitvi, a molitva će nas dalje voditi. Iluzija je truditi se oko mira bez molitve, bez Boga, bez ljubavi Božje.

Kad Gospa poziva na molitvu, uvijek misli na molitvu u kojoj postoji obraćenje. Bez obraćenja molitva nas ne će voditi rastu, ostatak će besplodna. Promjena srca – to je smisao molitve, posta, euharistije, ispovijedi... Otvaranje srca – to se treba događati u molitvi. Smisao otvaranja srca je dopustiti Bogu da nas ljubi i da nas mijenja na svoju sliku. To će nam donijeti pravi mir i učiniti nas ljudima mira.

Gospina nazočnost i pozivi u Međugorju slični su odnosu Isusa i njegovih učenika. Isus je izabrao i pozvao dvanaest osoba da budu njegovi učenici. Oni su se odazvali i slijedili ga, slušali su njegove riječi i gledali njegova djela. No, unatoč svemu tomu ostali su nepromijenjeni, a razlog je bio taj što su bili usmjereni na svoje ciljeve, na svoje predodžbe i planove. Umjesto da se uče služiti, oni su se htjeli poslužiti Isusom. Isus je trebao služiti njima i njihovim životnim planovima. Primjer su Jakov, Ivan i njihova majka koji su tražili od Isusa da sjednu u njegovu kraljevstvu njemu zdesna i slijeva.

Ne možemo reći da učenici nisu rasli dok su bili s Isusom. Sigurno jesu, ali istinska promjena, prava, korjenita, dogodila se nakon što je Isus otišao od njih. To im je On i nagovijestio: *Ja moram otići od vas*. Promjena se dogodila nakon njihova iskustva molitve i silaska Duha Svetoga. Postali su drukčiji. Dogodila se preobrazba od ja u ti, od ega koji želi da mu se služi u ego koji služi. To je ono što je Isus rekao Petru: *Ako me ljubiš, pasi ovce moje. Služi drugima. Budi ribar ljudi. „Lovi“, tj. traži izgubljene, ranjene, one na rubu društva i pokaži im*.

Slično se događa u Međugorju. Gospa nas je izabrala i pozvala, a mi smo se odazvali. Slijedili smo Gospu, čitali i slušali njezine poruke. Možda je to prvih dana i godina bilo i s oduševljenjem. Možda smo prije lako ostavljali posao i odlazili na misu i molili u obitelji. No kako je danas? Kakav je naš odnos prema Gospi? Što nam znači njezina nazočnost, to kad kaže „Ja sam s vama“? Želimo li da sve što se događa u Međugorju služi nama i našim planovima? Mislimo li kako i Gospa i hodočasnici i molitveni program u župi trebaju služiti nama i našim interesima? Je li se Gospa ovdje ukazala da nama služi, da nađemo posao, da imamo dobru plaću, da možemo kupiti najmoderniji automobil? Ili se ovdje ukazala radi drugih razloga? Da nas pozove, da se odazovemo i postanemo njezini suradnici, njezina „ispružena ruka“ mira u svijetu?

Gospa još uvijek govori „Ja sam s vama“. Što nam je činiti? Da započnemo živjeti Gospine poruke tek kad se više ne bude ukazivala? Ili ipak već sada?

GOSPA ŽELI DA POSTANEMO „NEMIRNI KRŠĆANI“, U SMISLU DA NAM NIJE SVEJEDNO ŠTO SE DOGAĐA U SVIJETU. NJEZINA ŽELJA JE DA SE AKTIVIRAMO, ALI NIKAD SAMO SVOJIM SNAGAMA. NAJPRIJE I UVIJEK I U SVEMU U MOLITVI, A MOLITVA ĆE NAS DALJE VODITI. ILUZIJA JE TRUDITI SE OKO MIRA BEZ MOLITVE, BEZ BOGA, BEZ LJUBAVI BOŽJE.

Foto: Dami

Što za tebe znači godišnjica? Je li to spomen na neki događaj iz osobne povijesti ili je to prigoda za obnovu zavjeta i novi početak? Koje su ti se slike od takvog događaja najviše urezale da ih pamtiš više od ostalih? Čega se najviše sjećaš? Kakve uspomene nosiš ma gdje god krenuo? Je li to bilo neko lijepo iskustvo ili su to bili trenutci velikih gubitaka, dugih bolesti ili smrti u obitelji? Jesu li te uspomene osobne ili ih dijeliš s prijateljima, rodbinom ili ukućanima? Čega se najviše sjećaš? Koje datume na osobit način obilježavaš?

FRA ZVONKO
BENKOVIĆ

SVAKA NOVA GODIŠNJICA PRIGODA JE ZA SUSRET I NEKO NOVO ISKUSTVO. Godišnjice su posebni dani kojima je obilježena jedna kalendarska i liturgijska godina. Najčešće su vezane uz različite datume iz osobne ili zajedničke povijesti. Neke od njih znaju biti teške i bolne osobito ako se prisjećamo trenutaka velikih gubitaka, životnih poraza i datuma smrti dragih osoba. Druge su radosne i pune vedrine jer obilježavamo bitne datume iz osobne povijesti kao što su rođendani, imendani, godišnjice braka i slično. Treće su opet uzvišenije od ostalih jer se za njih spremamo na osobit način. Meni

su osobno najdraže one koje su vezane uz pripremu za blagdane vezane uz Blaženu Djevicu Mariju, a jedan od njih je i obljetnica Gospina ukazanja u Međugorju.

MEĐUGORJE - MALENO SEOCE U DALEKIM BRDIMA

Rođena sam desetak godina prije nego što se Gospa počela ukazivati u Međugorju. Za Međugorje sam čula još kad sam bila mala. Bilo je to za mene neko daleko mjesto u brdima koje sam zavoljela na osobit način. To seoce u hercegovačkome kršu, za dijete iz ravnice, bilo je gotovo mistično. Međutim, priča je polagano

dobivala svoje stvarne oblike. Jedan od razloga je i taj što su moje strine i stričevi već u prvim godinama ukazanja tamo hodočastili. Slušala sam kako im nije bilo lako putovati jer su u početcima putovali po nekoliko dana. Išli su najprije redovnom autobusnom linijom do Mostara ili Čapljine, a onda su pješice hodočastili do Međugorja. Nenaiknuti na brdo, hodali su polako, a to im je bila prigoda da se pripreme za susret s Gospom i velikim brojem hodočasnika.

Doživljavali su različita iskustva. Po povratku kući bili su puni priče koju nisam u početku razumijevala.

Za mene je to i dalje ostalo maleno mjesto koje se nalazilo visoko u brdima. Do njega je trebalo hodati danima po užglom golom kamenju jer trava im, prema kazivanju, na početku ljeta već izgori. Uz to tamo nisu imali ni jednoga poštenog drveta pod čije bi se krošnje čovjek mogao skloniti od sunca. S druge strane duhan im je, za razliku od našega, bio sitnoga rasta, kao naš kad se tek malo odigne od zemlje. Pored svega toga pamtim voće koje su stričevi i strine donosili sa sobom kao jedini suvenir u prvim godinama hodočaćašća. Donosili su najsladje smokve koje sam ikada probala i veliko grožđe koje se kod nas u kući jelo samo zimi kada bi se netko jako razbolio, a baka i djed su dolazili bolesniku u posjet.

Nisam znala ništa puno o svemu što se događa, ali sam shvatila da se Gospa ukazala djeci. To me je na poseban način oduševilo. Shvatila sam da štogod budem u životu trebala, ma kakve me muke i nevolje budu snalazile, imam se komu obratiti. Na

prvu sam se oduševila s pričom. Ona je učvrstila moju djetinju vjeru da je Gospa posrednica naših molitava koje upućujemo Bogu preko Isusa Krista. Ona je Isusova Majka, a majka najbolje razumije što djeci treba premda mi često molimo i za ono što nam nije potrebno. Uz to bilo mi je čudno da Gospa može govoriti na našem jeziku jer kako bi ju drugačije međugorska djeca mogla razumjeti.

Noćima sam zamišljala što bih sama rekla Gospi da mi se ukaže. Prvo vrijeme sam mislila da bih joj samo pjevala od dragosti, a onda sam se počela bojati da se ne bi i meni slučajno ukazala pa što bih jadna onda. Nitko mi to sigurno ne bi vjerovao, a neki bi mislili da sam luda. Zbog toga sam joj jednu večer rekla da mi se ne ukazuje, nego da me samo pažljivo sluša i dobro razabere što bi trebala preporučiti Isusu da me usliša, a sve ono što nije dobro da zaboravi.

VEČERNJICA U NAŠOJ SEOSKOJ KAPELICI

U ranijoj praksi, prije Drugoga vatikanskoga sabora u mnogim crkvama nije bilo redovite večernje mise pa su vjernici nedjeljom popodne dolazili na takozvanu Večernjicu. U crkvama i kapelicama netko je predvodio molitvu krunice i litanije ovisno o liturgijskoj godini. U svibnju i lipnju uz Gospinu krunicu redovno su moljene litanije lauretanske, a u došašću i korizmi večernjice su bile svakodnevnice.

Nešto slično je u našoj seoskoj kapelici pokrenula gospođa Marija sa svojom djecom. Nedugo nakon što se Gospa ukazala u Međugorju započela je moliti krunicu u kapelici. Prvih dana molili su sami, a do početka ljeta na večernjicu su dolazile žene i djeca iz susjedstva. Tako sam se i ja priključila toj malenoj molitvenoj skupni jer sam o tome čula od druge djece u selu. Govorili su kako im je zanimljivo i da svaku večer netko drugi moli po desetice krunice, dok je gospođa Marija govorila preporuke. Ljeti smo nastavljali druženje nakon večernje molitve igrajući se ispred kapelice.

Molitvu bismo započinjali s Andeo Gospodnji, a potom smo svi na koljenima molili dnevnu krunicu i Gospine litanije. Na kraju bismo svi zajedno zapjevali himnu Gospi Međugorskoj. Ne znam kada sam za nju prvi put čula, ali sam je zavoljela na prvu. Za mene je to bila najljepša pjesma kojom bismo završavali našu molitvu u kapelici. Svi bismo ustali i zajedno zapjevali. S vremenom smo počeli mijenjati stihove pjesme. Umjesto:

*Bijakovo tvoje malo,
Međugorje cijelo s njime,
razniješe tvoju slavu,
proslaviše tvoje ime!
Mi smo pjevali:
Međugorje mjesto malo
naše selo cijelo s njime,
razniješe tvoju slavu,
proslaviše tvoje ime!*

Nismo ni bili svjesni što se događalo u našim životima, ali molitva krunice postala je dio naše svakodnevnice.

MOJE ODGOBENO HODOČAŠĆE

U drugoj polovici osamdesetih godina dvadesetoga stoljeća trebala sam prvi put hodočastiti u Međugorje. Pripreme su bile dugotrajne. Još za Božić su nam u

kapelici obećali da će u Međugorje ići tko bude dolazio baš svaku večer na molitvu. Sami smo se organizirali i kupili bilježnicu u kojoj smo vodili evidenciju. Ispod klupe, pokraj koje smo svaku večer klečali, nalazila se bilježnica u kojoj su se evidentirali svi dolasci i izostanci s molitve. Budući da je u to vrijeme dolazilo dosta djece na molitvu, a u Međugorje je je trebao ići samo jedan autobus, konkurencija je bila jaka.

Iako sam imala sve pluseve, ipak te godine nisam putovala. Razloga je bilo mnogo, ali jedan je bio najvažniji. Nisam se usudila reći svojim roditeljima da bih išla. Razumjela sam da u kući te godine nije bila najbolja financijska situacija i shvatila sam da bi moje putovanje još samo dodatno otežalo situaciju. Govorila sam da smo tih dana imali puno posla na njivama te da netko od nas koji smo stalno dolazili na molitvu mora ostati kod kuće i moliti u kapelici s bakama koje ne budu putovale. Tražila sam više razloge kako bih opravdala svoj neodlazak.

Svaku noć sam plakala do jutra. Nije mi bilo krivo što nisam išla, nego sam predugo čeznula za tim susretom. Borila sam se svim snagama samo da budem što bolja, da imam sve pluseve u bilježnici kao da je Gospa bila naša učiteljica koja je trebala pred samo putovanje provjeriti našu urednost i učestalost dolaska. Bilo je sve dobro, ali nisam otišla. Tada sam shvatila da čovjek ponekad može putovati premda ne mora otići od kuće. Moja torba i duh su bili spremni za put premda je tijelo ostalo kod kuće.

Bilo mi je žao, ali sam sebi obećala da ću kad porastem i budem bila u mogućnosti sama zarađivati novac, ići svake godine u Međugorje na obljetnicu Gospina ukazanja. Tako činim već nešto više od dvadeset godina. Sa suprugom i djecom redovno dolazim na uoćnicu. To je godišnjica koju nipošto ne želim propustiti u svome životnome kalendaru.

Shvatila sam kako me je kroz život mijenjala molitva krunice. Učila me je poniznosti i davala mi je snagu za svaki novi dan. Nosila me je snaga svih tih žena koje su s toliko žara molile u onoj našoj seoskoj kapelici. Nisam poznavala njihove muke, ali sam se radovala što ih Gospa razumije jer i ona govori našim jezikom.

FRA GORAN
AZINOVIĆ

JA SAM GOSPINO ZVANJE

**NA VIŠE MJESTA U EVANĐE-
LJIMA NAILAZIMO NA SLIKU
KAKO ISUS POZIVA SVOJE UČE-
NIKE.** On ne zove učene ili slavne
osobe svoga vremena, već malene,
neznatne i neugledne. Bog kad pozi-
va, ne gleda na vanjštinu. On gleda
u čovječje srce, jer želi da ga čovjek
prihvati srcem, da mu u svome srcu
dadne stan, kako bi i sam srcem
stvarao djela koja pripadaju vječno-
sti. Bog zove apostole jer ih poznaje,
svratio je na njih pogled, poznata mu
je dobrota njihovih srdaca kojima će
svijetom pronesiti njegovu Radosnu
vijest.

Kakav je to svećenikov poziv? Je
li to poziv jednak drugim pozivima?
Zove li Bog svakog svećenika jed-
nako, ili pak za svakog od njih ima
poseban način? Pitanja je bezbroj, ali
je jedna činjenica. Svećenikov poziv
javlja se u dubini srca, gdje je Bog
na poseban način prisutan. Bog je
onaj koji nas poziva, a mi oni koji se
odazivaju.

Svojevremeno je poznati francu-
sko-rumunjski književnik i drama-
tičar Eugene Ionesco izjavio: „Kad
zazvoni telefon, trčim do njega u
nadi, svaki put iznjevjerenoj, da mi
telefonira Bog ili barem jedan od
njegovih anđela!“ No, Boga se tako
ne susreće! Svećenikom postaje onaj
tko je povjerovao u Božju ljubav, onaj

koji poput svetog Pavla kliče: „Znam
kome sam povjerovao.“ Svećenik je
onaj koji se izručuje ponavljajući
one Marijine riječi pune dostojan-
stva i topline, ali i sigurnosti: „Evo
me!“ Svećenik pripada Kristovoj
ljubavi koja ga je stvorila, i s pravom
možemo reći: „Tko će nas rastaviti od
ljubavi Kristove?“ Ljubav nas veže uz
Krista koji je sam istinska Ljubav.

Kolike je nas privukla čistoća i
ljepota Gospine prisutnosti ovdje u
Međugorju. Koliko je ovdje majki i
očeva došlo da mole za svoju djecu.
Sva molitva i sve one prolivene suze
urodile su plodom. Ovo je mjesto
posebno ne samo zato što su ovdje
rođena mnoga zvanja već stoga što
su ovdje mnoga zvanja izmoljena.
Znam prijatelja svećenika koji je zva-
nje osjetio u Zagrebu, ali je kasnije
saznao da je njegova majka za njega
često molila upravo u Međugorju. On
i sam uvijek rado ističe da je njegovo
zvanje rođeno u Gospinoj blizini.

Bog, osim što zove u dubini srca,
siguran sam, poziva i na određenom
mjestu i u određeno vrijeme. Klica
moga poziva začela se u Međugorju,
i s puno radosti i zahvalnosti mogu

uskliknuti. „Ja sam Gospino zvanje. Bog me je ovdje u
Međugorju pozvao preko svoje majke.“

Nitko sa sigurnošću ne može ustvrditi koliko je onih
koji su osjetili Gospodinov zov, koliko je zvanja rođeno
na ovome mjestu, no siguran sam da svatko zna točno
mjesto i vrijeme svoga poziva. I da je staviti nekakav
znamen na mjesto na kojem je svatko od nas osjetio
poziv, kako bi tek izgledalo ovo Majčino dvorište, njeno
„rodilište“ duhovnih zvanja.

Sjećam se točno dana kada je mene i brata majka
pozvala da s njom pođemo na Mladifest. Rekla nam je
da moramo to doći vidjeti i osjetiti. Bili smo osnovnoš-
kolci. Kad smo ušli u molitveni prostor, bila je prevelika
gužva, a misu je tada imao meni tako drag svećenik, sada
pokojni, don Tomislav Ivančić. Od tolikog mnoštva nismo
mogli ni blizu prići oltaru. Ostali smo uz zidicu dvorane
Ivana Pavla II. (Žuta dvorana). Tu smo sjedili i divili se
ljepoti tih trenutaka. Bio sam ushićen. I tad sam pomislio
pomalo tužno – kako sam daleko od oltara, kako ništa
ne vidim, i kako bih želio biti bliže. Počeo sam maštati
u tom trenutku da budem što bliže oltaru jer me nešto
tome mjestu snažno privlačilo.

Došavši tada u Međugorje, ostao sam u daljini. Ali od
tada svaki moj sljedeći dolazak u Međugorje rađao je bli-
zinom. Svakim novim dolaskom bio sam sve bliže i bliže
oltaru. Sve dok jednog dana, na istom tom oltaru, nisam
predslavio svoju prvu – Mladu misu.

Foto Dani

Duhovna obnova za osobe s problemima ovisnosti, Međugorje, 16 – 18. 5. 2018.

DANI TRIJEZNOSTI U MEĐUGORJU

**MNOŠTVO JE ONIH KOJI DOLA-
ZE U MEĐUGORJE S KONKRET-
NIM ŽIVOTNIM POTEŠKOĆAMA,
KRIŽEVIMA I POTREBAMA.** Mnogi
su od njih ranjeni različitim oblici-
ma ovisnosti u koje su zapali. Ovdje
nalaze nadu i utjehu. Dovoljno je
osvrnuti se oko sebe i vidjeti kako se i
u našoj blizini događaju velike ljudske
tragedije. Mnoge su obitelji razorene

„Na organizaciju ove duhovne
obnove potakli su nas hodočasnici
iz Poljske koji ovakve susrete već
dugi niz godina održavaju u svojoj
zemlji. Svi mi, koji smo sudjelovali
na ovom seminaru imali smo i
imamo svoje vlastite teške životne
križeve. No, znajući da Gospa u Me-
đugorju nudi sredstva za promjenu
vlastitog života, bili smo uvjereni da
će jedna ovakva duhovna obnova,
u školi naše Majke, olakšati put do
potpunog ozdravljenja za sve one
koji su upali u pakao ovisnosti. Bilo
je dosta onih koji su iznijeli svoja
osobna svjedočanstva približavaju-
ći nam svoje dugogodišnje borbe
s ovisnošću. Poruka ove duhovne
obnove je da svaki čovjek ima svoj
put, ali ako upadnete u iskušenja
poroka, ne očajavajte, ne gubite
nadu. Želim, u ime svih nas koji smo
sudjelovali na ovoj obnovi, zahvaliti
župniku fra Marinku što je otvorena
srca podržao ovu inicijativu, na
njegovim duhovnim nagovorima, te
na svesrdnoj pomoći oko realizacije
ovog programa“, rekao je Dario
Vasilj, jedan od organizatora i koor-
dinatora ovoga susreta.

ovisnostima o raznim drogama, a u novije vrijeme sve više
ljudi traži pomoć zbog ovisnosti o alkoholu i kocki. Mladi
se sve više otuđuju od stvarnosti jer im današnji moderni
svijet preko medija nameće neke nove vrijednosti.

Od 16 do 18. 5. 2018. godine u našoj je župi, na inici-
jativu hodočasnika iz Poljske, a pod pokroviteljstvom
Župnog ureda sv. Jakova, održana duhovna obnova pod
nazivom „Dani trijeznosti“. Teme kroz susret doticale
su se problema svih oblika ovisnosti današnjeg doba
(droga, alkohol, kocka, ovisnosti o ekranu, internetu i sl.).
Trodnevni se program sastojao od predavanja, radionica
po grupama, osobnih svjedočanstava, klanjanja, odlazaka
u zajednice Cenacolo i Milosrdni Otac, molitava krunice
na Brdu ukazanja i Križevcu te sudjelovanja na večer-
njem molitvenom programu u crkvi sv. Jakova. Obnova
je završena s vjerom u ponovni susret i s nadom da će
ovakvi susreti biti organizirani svake godine uz poru-
ku: Dođite na Izvor, napijte se Vode života, baš ovdje u
Međugorju, gdje vas s Majkom zajedno čekamo svi mi
koji smo, iz naše ovisnosti, izašli kao pobjednici. Čekamo
vas bez prjezira, bez osude, raširenih ruku i radosna srca.
Povežimo svoja srca, ruke, želje, križeve i patnje u vijenac
ljubavi i prinesimo sve Onomu koji nas je poznao i
prije nego smo mi poznavali sami sebe.

Svjedočanstva sudionika

Liam Buber

Dolazim iz SAD-a i ovo je moje već deseto hodočašće u
ovo Gospino svetište. Prvi sam put došao 1993. godine,
a razlog mog dolaska bila je moja ovisnost o alkoholu i
drogi. Bilo je to iznimno mučno razdoblje za mene kada
sam, uz sve poteškoće, prolazio i kroz razvod braka.
Odlučio sam doći u Međugorje ne samo tražiti izlaz iz
ovisnosti već i naučiti moliti. Tada sam susreo pokojnog
fra Slavka Barbarića koji mi je predložio da dođem na
susret liječenih alkoholičara koji je on tada vodio. Već
je tu posijana klica moga oporavka. Od tada do danas
ja sam potpuno trijezan čovjek. Od tada sam još puno
puta bio na takvim sastancima. Na ovogodišnjoj prvoj
duhovnoj obnovi za ovisnike u Međugorju zatekao sam

Elizabeta Lienevic

Michal Daniel

se sasvim slučajno i mogu reći da je
to jako sadržajan duhovni program.
Seminar mi je pomogao da shvatim
kako imam problem, da sam na neki
način još uvijek ovisnik i da je jedino
potpuno izlječenje moguće samo ako
uspostavim pravi odnos sa Bogom, a
to najbolje mogu postići preko naše
Majke ovdje u Međugorju. U SAD ću
sa seminarara sigurno ponijeti sa sobom
dublji i bolji odnos s Bogom i prenositi
poruku Međugorja na sastancima za
anonimne alkoholičare, jer je to nešto
što mnogima u mojoj zemlji nedostaje.

Michal Daniel

Moje ime je Michal Daniel i dolazim
iz Poljske. Moje izlječenje o alkoholu
se dogodilo prije 30 godina uz pomoć
Majke Božje i zbog toga sam prvi put
došao u Međugorje da joj zahvalim na
tome. Ovo je sedmi put da sam u Me-
đugorju. Duhovna obnova za ovisnike
u Međugorju je u mome srcu ostavila
ogromnu zahvalnost i veliku radost.
To je za mene poziv da u sljedećim
godinama nastavimo sa ovakvim
seminarima za sve ovisnike „kao i za
njihove obitelji koje će u krilu naše
majke Marije ovdje u Međugorju pro-
naći utjehu za svoje probleme te mir
u srcu. Sigurno se vidimo i sljedeće
godine na ovom susretu.“

Elizabeta Lienevic

Zovem se Elizabeta Lienevic i dolazim
iz mjesta Poznanj u Poljskoj. Članica
sam anonimnih alkoholičara već 20
godina. To je zajednica u kojoj se osim
ovisnika nalaze i njihove obitelji koje
im pružaju potporu na njihovom putu
izlječenja. Kada sam čula da se planira
prva međunarodna duhovna obnova
za ovisnike u Međugorju, osjetila sam
potrebu pomoći pri dolasku ne samo
onima koji imaju problem ovisnosti
već i njihovim obiteljima. Ova duhovna
obnova je na mene ostavila snažan
dojam i uvjerenja sam da svi mi odavde
odlazimo s nadom da će nam Majka
Božja ispuniti srca svojom prisutnošću
te tako pomoći u našim svakodnevnim
borbama.

Hvala svima koji su nam pomogli u
organizaciji ovog seminarara i sigurno
se vidimo i iduće godine u još većem
broju.

GM

MARIJA-MAJKA ŽIVOTA

PAULA TOMIĆ

U Međugorju je od 9. do 12. 6. 2018. održana 6. međunarodna duhovna obnova za život. Namijenjena je liječnicima i medicinskom osoblju, braniteljima života, kao molitva za one koji su izgubili dijete, koji su ranjeni pobačajem, spontanom pobačajem, supružnicima koji žele djecu, pro-life aktivistima, žrtvama obiteljskog nasilja, samohranim roditeljima, trudnicama... Ove se godine okupilo oko 180 sudionika iz 14 zemalja (Njemačke, Švicarske, Austrije, Italije, BiH, Hrvatske, Slovenije, Slovačke, Litve, Ukrajine, Nizozemske, Mađarske, Irske i Češke.) Najveći broj sudionika je, kao i na drugim međunarodnim seminarima, iz istočnih zemalja poput Ukrajine, Litve i Slovačke.

Na temu ovogodišnjeg susreta „Živjeti od Božje riječi – ‘Tada im otvori pamet da razumiju Pisma’ (Lk 24,45)“ predavanja je održao fra Damir Pavić, ofm, član franjevačke provincije Bosne Srebre. Fra Damir je od prije intim-

no povezan s Gospinim svetištem u Međugorju jer je ono odigralo ključnu ulogu u njegovoj želji za svećeništvom kao i na teškom putu do njega. U Međugorje često dolazi kao hodočasnik, ali i sudjeluje u duhovnim programima župe. Voditelj

je duhovnih vježbi za svećenike te duhovnih obnova po župama u BiH i inozemstvu.

Fra Damir je odmah na početku najavio kako će se duhovna obnova temeljiti na Božjoj riječi, odnosno evanđeljima. I simbolično su ih pred-

stavljale 4 knjige postavljene ispred oltara u sali. Prvo Matejevo evanđelje koje predstavlja lik „čovjeka“ – prema fra Damiru, govori o tome kakav je čovjek. Matej, koji je i sam bio carinik, grješan i slab, pokazuje kroz svoje evanđelje svu slabost i nedostatnost čovjeka, njegovu potrebu za Bogom i spasiteljem. Markovo evanđelje, koje simbolizira lik „lava“ s druge strane pokazuje da je čovjekova jedina snaga ne u njemu samome, nego u Isusu „lavu iz plemena Judina“. Isus je onaj u kojem čovjek pobjeđuje sebe, svijet i grijeh. Evanđelje po Luki simbolizira lik „bika“. I kao što su Židovi prinosili paljenice bikova za zadovoljstina svojih grijeha, Luka (po zanimanju liječnik), u svom evanđelju govori kako je Isus onaj koji liječi

i ozdravlja, njegovom krvlju mi smo spašeni i otkupljeni. I četvrto, Evanđelje po Ivanu, kojeg simbolizira lik „orla“, govori o ljubavi. Kao što orao sve gleda s visine, tako i ljubav sve nadvisuje. Ivan nam u svom evanđelju govori kako primati Božju ljubav kroz dva glavna kanala: euharistiju i BD Mariju.

Fra Damir je kroz svoja jednostavna, ali duboka predavanja vrlo živopisno s pregrštom primjera iz vlastita života, iscrtao prekrasan Božji naum spasenja čovjeka. Evanđelja je osvijetlio potpuno novim svijetlom logike otkupljenja čovjeka kroz svojevolumnu žrtvu ljubavi Božjeg sina Isusa Krista i njegove Majke. Posebno su bile lijepe slike Marijine uloge u spasenju čovjeka. Fra Damir je istak-

nuo kako je proučavao Marijina ukazanja i došao do zaključka kako skoro nema zemlje u kojoj se Marija nije ukazala, odnosno u kojoj nema neko Marijino svetište. Jedan je svetac rekao kako će u posljednjim vremenima upravo Marijina svetišta biti „skloništa“ za one koji će ustrajati u vjeri. Tako se eto Marija majčinski pobrinula, da zaštiti vjeru malenog Božjeg stada.

O evanđelistima i evanđelju bilo je govora i u molitvi klanjanja kojom započinje program svakoga dana. Svakako su molitva, klanjanje, te molitva na Križevcu, Podbrdu i večernji program u župi – posebnost svih međugorskih duhovnih obnova jer ponajviše dopuštaju Gospi da posreduje direktnu intervenciju Božanske milosti u srca okupljenih. Stoga je fra Damir i pojasnio kako na ovim duhovnim obnovama predavanja nisu centar, nego samo putokaz, sredstvo preko kojeg Bog

ANDREA JAKUBCOVA, TRENČIN, SLOVAČKA

Andrea je po zanimanju medicinska sestra. Udana je i majka je petero djece. Aktivna je u različitim pro-life aktivnostima, tako npr. svakog petka sudjeluje u molitvi ispred njihove mjesne bolnice za spas nerođene djece. Već treći put je na Duhovnoj obnovi za život. Sada je došla kako bi u molitvi i kroz predavanja spoznala neki novi put zalaganja za život. A kao medicinska sestra željela bi da u svom radu s pacijentima može osim medicinske pomoći, pružiti im i jednu duhovnu pomoć – nekako pomoći svojim pacijentima da počnu na svoj život i bolest gledati s Božjim očima.

LJILJANA MLADINA, LIVNO, BIH

Ljiljana je liječnica, specijalist obiteljske medicine i ravnateljica Doma zdravlja u Livnu. O svojim dojmovima sa Duhovne obnove je rekla: „Dolazim svake godine na ove Duhovne obnove za život jer mi one trebaju kao hrana, kao novi poticaj za moj osobni i profesionalni život. Tokom godine nakupim se „svjetskog smeća“, pa mi onda treba neki novi poticaj i mir. Najviše imam poslovnih problema, ali se sve to onda nalijepi i na moj privatni život. Radim posao u kojem treba puno strpljenja, a to čovjek s vremenom gubi, pa je onda potrebno doći na neko ovakvo mjesto obnoviti snage. Trebale bi mi dvije ovakve duhovne obnove godišnje, a ne jedna.

Na pitanje o tome da li se u svom radu, budući da radi kao ravnateljica Doma zdravlja, susreće sa pritiscima oko primjene Istambulske konvencije, Ljiljana je odgovorila: „BiH je nažalost ovu konvenciju potpisala davno, bez da je išta o tome bilo u medijima, niti su građani bili upoznati s tim. To je zapravo jedna Asocijacija XY proturila kroz svoje projekte jer je željela preko toga povlačiti novce iz evropskih fondova. Problem je što su županijska ministarstva potpisala sporazume s istom tom Asocijacijom koja propagira Istambulsku konvenciju. Tako su nama praktično ruke svezane, jer su više instance potpisale njezino provođenje. Nama praktički ostaje samo ovo što kaže fra Damir – da se na privatnom putu borimo prema svojim uvjerenjima. Ja osobno donosim odluke prema svojoj savjesti. I ako netko smatra da se moje odluke ne uklapaju u njihove interese, smjesta ću napustiti svoju funkciju. Za mene moje radno mjesto nije imperativno u mom životu, to je samo jedna funkcija na koju sam došla po Božjoj milosti i isto tako mogu s nje otići. Moje liječničko zanimanje je primarno moje djelovanje i tu uvijek mogu živjeti, promovirati i primjenjivati svoje stavove.

Svjedočanstva sudionika

Cijela ova situacija s uvođenjem i primjenom Istambulske konvencije samo je još jedan dokaz da ništa što dobijete – nije zabadava. Ako nešto 'besplatno' dobijete, morate uvijek biti sumnjičavi o čemu se radi. Posebno neki projekti. Na osnovu mog petogodišnjeg iskustva kao ravnatelja vidjela sam kako se iza mnogih projekata kriju zapravo neke druge stvari, poput promocije Istambulske konvencije. Posebno je na udaru Centar za mentalno zdravlje i projekti za koje su oni vezani. Mislim da je potrebno imati dosta zdravog razuma i snage i dobro se raspitati što se iza svega krije. Mi obično budemo presretni ako ćemo dobiti neku novu opremicu ili bilo što po nekom projektu, a nismo svjesni što se iza svega toga krije. Ma ne moramo mi imati novu opremu! Ta bolje nam je raditi i na starim stolovima, nego se odreći svojih stavova!“

BANNEUX MOOREN, NIZOZEMSKA

Na ove duhovne vježbe došla sam sa svojom malom kćerkicom i svojom majkom, tako da su ovdje zapravo tri generacije moje obitelji. Osjetili sam jedan poseban poziv da dođemo ovdje. Trebali smo ići s jednom drugom grupom koja je dolazila

ranije u svibnju, ali tada nismo mogli, tako da smo se pridružili ovoj duhovnoj obnovi. Moji roditelji su već prije dolazili, ali kada sam rodila svoju prvu kćer (zove se Frida – mir), poželjela sam doći s njom, kako bih je na poseban način preporučila njezinoj Nebeskoj majci. Također sam željela da ovim putem pokažem kako sam ja odabrala život i da mojoj kćeri „pokažem“ život, te kako bih molila za unutarnje ozdravljenje svoje obitelji. Mislim da je to danas važno jer toliko mladih djevojaka i mojih prijateljica više ne želi djecu – ne žele žrtvu i trud koji ona traže, a s tim se svojim stavom zapravo zatvaraju za ljubav i život.

VALETINA IVANOF RAKIVSK, UKRAJINA

Ovaj seminar je za mene i mog supruga prvo hodočašće u Međugorje. Naš sin je poginuo u ratu koji se vodi u Ukrajini. Da se nije dogodila ova smrt, nikada ne bi smo došli ovdje i nikada se ne bi vratili Bogu. Bili smo daleko od vjere. Ovo hodočašće nas je približilo Gospi. I sada sam tako zahvalna! Odlazim odavde obogaćena, ispunjena, sretna. Hvala, Gospe, da si se okrenula prema meni. Sada gledam sve na posve drugačiji način. Bila sam tako iznenađena što sam se

popela na Križevac. Letjela sam poput ptice. Nisam čak ni osjetila da imam 70 godina. Hvala ti, sine, da te imam, iako si na nebu. Kako kaže naš mali unuk: „Moj tata je na nebu i on me vidi.“ Najvažnija je ljubav i ništa drugo ne vrijedi. Nikad u životu nisam mislila da mogu razgovarati s Bogom, da je Gospa sa mnom i da sada imam Majku.

GALINA, UKRAJINA

Bog je uvijek bio u mom životu. Kad sam čula da se organizira ovo hodočašće, pomislila sam: „Svi idu, možda da i ja odem pa ću nešto novo otkriti.“ Od pogibije moga sina imala sam uvijek isto pitanje: „Zašto sam izgubila svoga sina?“ I o ovom pitanju sam razgovarala i s drugima majkama. Stalno sam se ispovijedala, svećenik mi je to uvijek objašnjavao. Sve sam razumjela, ali bol duše je bila uvijek tu. Na križnom putu su me dodirnule riječi fra Damira: „Bog je dao – Bog je uzeo.“ Tada sam shvatila da su naša djeca Božja djeca. Oni su darovi za nas. Ove me riječi nisu u potpunosti zadovoljile, ali prodrle su u moje srce. Stoga ne ću više postavljati Bogu to pitanje. Zahvaljujem Bogu što je uvijek blizu, što sam upoznala nove ljude, jer ništa nije slučajno. Zahvaljujem svome sinu i prije svega Bogu.“

svim sudionicima „otvara pamet“ kako bi razumjeli da Bogu ništa nije nemoguće; da je On baš došao radi grješnih i bolesnih, i da što je više praznine u srcu – to će je više Bog ispuniti svojom puninom. „Za Boga nema izgubljenih slučajeve. On uvijek daje šansu za novi početak! Isus je upravo došao zbog ranjenog i slomljenog života – da ga ozdravi i popravi“ – ohrabrio je sudionike fra Damir.

Jedan duhovni pisac je rekao kako Bog ne može svirati na slomljenoj violini! A najljepši instrument koji je Bog stvorio je čovjek. Nažalost, grijeh je pokvario, raštirmao skladnu melodiju čovjekova života. Problemi u životu, na poslu ili u braku dolaze od toga što smo se raštimali, i tamo gdje bi trebali svirati skladno kao orke-

star – mi nismo u stanju pogoditi prave note niti tonalitete. I umjesto skladne pjesme, čovjek proizvodi nesklad i buku. Fra Damir je pozvao sve sudionike duhovne obnove da iskoriste ovo vrijeme tako što će dopustiti Isusu da On naštima instrument njihova života, tako da bude opet sposoban svirati pjesmu HVALE svome Stvoritelju. I za to ne postoji bolje mjesto od Međugorja koje je, kako reče fra Damir: „Servis za štimanje instrumenata“. Budući da je ovdje kroz 37 godina došlo toliko mnogo raštimalih, razbijenih i uništenih duša, a koje je Isus po Marijinim rukama ponovno obnovio i naštimao da budu za Boga i ljude oko sebe najugodnija glazba ljubavi!

MEĐUGORJE – ŠKOLA MALENOSTI

Često nas u svojim porukama Gospa poziva na malenost. To je valjda zato što izgleda da je danas najteže biti malen jer za malene i slabe ovaj svijet nema mjesta. Svijet ljubi veliko i snažno, zdravo i iskoristivo. Od malenog i slabog nema se koristi – gledano očima svijeta. Gledano očima vjere – maleni i slabi su nam darovani kao prilika za ljubav i žrtvu. Tko zato danas najviše stradava? Upravo maleni. Oni nerođeni ili oni koji su u poznim godinama opet postali kao djeca. A evo usvajaju se i zakoni po kojima postaje dozvoljen i abortus novorođenih, tzv. INFANTICID ili postporođajni pobačaj koji dozvoljava da roditelji ubiju svoje dijete do 3 navršene godine. Pobornici ove ideologije poput voditeljice TV kuće MSNBC Melisse Harris-Perry inzistiraju kako život počinje tek kada roditelji imaju „osjećaj“ da počinje! Zamislite – nečiji život ovisi o nečijem osjećaju! Ni trunke znanosti koja nedvosmisleno navodi kako je biće živo ukoliko ima otkucaje srca, funkciju rada mozga te disanje.

PAULA TOMIĆ

GOSPA U MEĐUGORJU OD SAMIH POČETAKA PROMIČE VAŽNOST MALENOSTI I PONIZNOSTI. I ona je sama ponizna službenica Gospodnja. Objavila se djeci vidiocima, ne mudrima ni pametnima... nego jednostavnim dušama kojima i danas progovara i koje dopuštaju da ih dotiče svojim mirom. Možemo reći da je Međugorje i preko međunarodnih duhovnih obnova koje se tokom cijele godine ovdje odvijaju, svojevrsna škola poniznosti. Svi predavači i voditelji svjesni su kako se ovdje velemne riječi ili neka dobra organizacija ne može mjeriti s milošću obraćenja koja se ulijeva preko otvorenosti srca kroz molitvu i žrtvu. Nedavna Duhovna obnova za život i nadolazeća Duhovna obnova za osobe s invaliditetom svjedoče o tome kako su u Međugorskoj školi i te kako važni oni najmanji.

ZAGRLJAJ U VJEČNOSTI

Programi seminara i duhovnih obnova u Međugorju organizirani su tako da duša ima dovoljno prostora i tišine susresti se s Istinom u sebi i o sebi. A Istina oslobađa. Tako je npr. gospođa Phil iz Irske koju sam susrela na zadnjem Seminaru posta, molitve i šutnje za englesko govorno područje posvjedočila koliko su duboki ožiljci koje u savjesti i duši ostavlja učinjeni abortus. Ona je naime imala vrlo problematičnu mladost. Uz to učinila je i abortus kada je imala 17 godina. Život ju je kasnije ponio do točke susreta s Isusom i obraćenja. Više je puta is-

Gospa u Međugorju od samih početaka promiče važnost malenosti i poniznosti. I ona je sama ponizna službenica Gospodnja. Objavila se djeci vidiocima, ne mudrima ni pametnima... nego jednostavnim dušama kojima i danas progovara i koje dopuštaju da ih dotiče svojim mirom.

povijedala taj grijeh, pronašla je mir i oprostila je sama sebi. Mislila je kako je taj „slučaj“ iz njezine prošlosti zaključen. Na ovaj seminar se osjetila pozvanom od Gospe. Posebno iskustvo imala je tokom molitve na Brdu ukazanja. Bog joj je otkrio duboko pohranjenu u duši BOL majke koja nikada ne će moći zagrliti to svoje dijete (iako je sad u braku i ima drugo dvoje djece). Ogromnu bol koja je bila prisutna i zbog toga što u stvari nikada prije nije dopustila ljudima da je vole budući da nije smatrala da zaslužuje da bude voljena nakon onoga što je učinila. Sad je sva ta bol izašla van i istekla je pod Gospinim nogama kroz njezine suze. Veliko olakšanje dobila je milošću spoznaje kako je sada njena abortirana beba u Gospinom zagrljaju i kako čeka na nju dok se konačno jednom ne zagrlje u vječnosti.

Nedokučivo je ljudsko srce. Proniče ga samo Bog. Nikakav ljudski zakon ne može nas „obraniti“ od svakog čina neljubavi i sebičnosti koji ga ranjavaju i ostavljaju duboke ožiljke i rane! Možda ih mi ne vidimo, ali oni svejedno bole, šire smrad smrti i određuju cijeli naš daljnji život, odluke i odnose. Jedino kad smo u stavu poniznosti i malenosti, otvaramo put Božjoj milosti da nas dotakne na tim bolnim mjestima i da nas ljubavljaju zaliječi.

U POTRAZI ZA SAVRŠENIM ČOVJekom

Razgovaram s jednom mojom poznanicom iz Italije koja ima terapijsku farmu za rad s djecom s teškoćama u razvoju. Samo što sad više nema takve djece – kaže ona. U njihovom vrtiću blizu Torina (Italija) od ukupno 500 djece samo je dvoje djece s dijagnozom neke poteškoće i 2 djeteta s Downovim sindromom. Za usporedbu: u mostarskim vrtićima ima 427 djece – od toga je 28 djece s dijagnozom i oko 13 djece s Downovim sindromom. Razlog tako malog broja djece s teškoćama u Italiji je sve veće provođenje medicinskog abortusa. To znači kako uskoro više ne ćemo rađati djecu ukoliko se imalo posumnja da s njima nešto nije u redu. Pa makar bila i netočna dijagnoza. Da se sve to sprema, govori i nedavno objavljeni članak u British Medical Journalu, u kojem etičarka i filozofkinja s Oxforda Francesca Minerva piše kako bi doktori trebali imati pravo ubiti novorođenče u slučaju ako je ono invalid, ili ga pak majka ne želi ili jednostavno roditelji nemaju novaca da ga uzdržavaju. Odgajanje takvog djeteta moglo bi biti na teret obitelji, a kasnije vjerojatno i društvu – stoji u članku. Dakle, EUGENIKA – bolesna potraga za savršenim čovjekom, iako prikriivena, sve je više prisutna u modernoj politici, ekonomiji i ideologiji.

Nasuprot ovoj eugeničkoj kulturi eliminiranja svega nesavršenog, duhovna obnova za osobe s invaliditetom u Međugorju tako je jasan znak da Gospa najviše voli ova ranjena tijela koja kriju prekrasne, čiste duše ispunjene ljubavlju koja se žrtvuje i koja njihove bližnje poziva na žrtvu. Upravo njihova malenost i potrebitost ključ su koji tako uspješno otvara vrata neba i prosipa kiše milosti na volontere, župljane i sve one koji im pomažu kroz ove dane duhovne obnove.

OLTAR LJUBAVI U OBITELJI

Malenost i poniznost preduvjet su za ispunjenje mnogobrojnih Gospinih poziva da ljubimo jedni druge. Gospa nas podsjeća da smo mi stvoreni za ljubav, a

Nikakav ljudski zakon ne može nas „obraniti“ od svakog čina neljubavi i sebičnosti koje ga ranjavaju i ostavljaju duboke ožiljke i rane! Možda ih mi ne vidimo, ali oni svejedno bole, šire smrad smrti i određuju cijeli naš daljnji život, odluke i odnose. Jedino kad smo u stavu poniznosti i malenosti, otvaramo put Božjoj milosti da nas dotakne na tim bolnim mjestima i da nas ljubavljaju zaliječi.

Ljubav se živi kroz žrtvu – kroz našu „svakodnevnu euharistiju“ – razlamanje, prinošenje i zahvaljivanje Bogu na našim vlastitim oltarima koji se nalaze u odnosima s najbližima: u našem mužu, ili djeci ili ženi, ili bolesniku... Ta ljubav prokušana kroz žrtvu sebedarja pobjednica je nad vremenom i smrću – kaže Gospa. I zato nam to ovaj svijet želi oduzeti. Ubijajući maleno i slabo – ovaj svijet nam ruši oltare našeg posvećenja. Jadni mi ako to ne vidimo. Još jasniji ako to dozvolimo – u cilju nekog lažnog savršenog čovjeka koji je svu svoju ljepotu krhkosti izgubio.

Danas više nego ikad molitvom i sakramentima te vlastitim primjerom moramo čuvati ove oltare naših katoličkih obitelji na kojima odgajamo svoju djecu u apostole ljubavi. Ako nam ovaj svijet sruši oltare obitelji, ostat će samo zgarišta na kojima se srca naše djece ne će moći ispuniti vatrom žrtve. Na nama roditeljima je odgovornost! I pred našim narodom stoje neki referendum, neke odluke, neki potezi... U bitci smo za život ljubavi u dušama naše djece! Trebamo se pripremati svakodnevno se vježbajući u malenosti i poniznosti kako bismo mogli odgovoriti na Gospin poziv!

Seminar posta, molitve i šutnje za litavsko govorno područje

GESTA LJUBAVI

TEREZIA GAŽIOVA

VEĆ TRIDESET I SEDAM MILO-SNIH GODINA NEUMORNO NAM ODZVANJA GOSPIN POZIV: „POSTITE SRCEM.“

Srcem znači s ljubavlju. Ljubav ide za tim da usreći ljubljeno. Ljubav traži ljubav. I post može biti gesta ljubavi. Majka će svome djetetu dati i posljednji zalogaj, iako zbog toga sama mora ostati gladna.

Danas vas pozivam da počnete s postom od srca. Ima dosta ljudi koji poste, ali zato što svi poste. Postao je običaj koji nitko ne želi prekinuti. Župu molim da poste za zahvalu što im je Bog dopustio da ostanem ovoliko dugo u ovoj župi. Dragi djeco, postite i molite srcem, govorila nam je Gospa u svojoj poruci od 20. 9. 1984.

Da bi post postao onakav kakvog ga Gospa želi, trebamo u sebi oživljavati odluku „činiti s ljubavlju“. Trebamo vježbati, ponovno se vratiti na ono što je najvažnije i po čemu se prepoznaju njezina djeca i apostoli, a to je ljubav. Post iz ljubavi je davanje. To nije uvijek lako, to i boli. Ali kroz žrtvu se dolazi do radosti davanja iz ljubavi.

To učimo na seminaru posta, molitve i šutnje. Prolazeći pustinjom,

nelagodnom i kroz razne borbe, dolazi se do pobjede ljubavi. Na kraju seminara vide se preobražena lica i srca sudionika te želja za nastavljanim rasta u ljubavi. Na seminaru posta rađaju se Gospini apostoli, spremni zaboravljajući svoje želje stavljajući se Gospi na raspolaganje, spremni moliti i postiti na Njezine nakane za ostvarenje Njezinih planova mira.

Na koncu četvrtoga dana seminara posta dirljivo je slušati svjedočanstva sudionika i gledati kako se ostvarilo ono što nam Gospa obećava ako se odlučimo živjeti Njezine poruke: „Jedna radost, jedna svjetlost neopisiva ljudskim riječima prodrijet će u vašu dušu, zahvatit će vas mir i ljubav mog Sina.“ (Iz Gospine poruke od 2. 6. 2018.)

Tako je bilo i na seminaru posta, molitve i šutnje od 13. do 18. 5. 2018. na kojem je sudjelovalo 50 hodočasnika iz Litve, a vodio ga je fra Ivan Dugandžić.

IZJAVE SUDIONIKA

„Prvi sam put sudjelovala na seminaru posta. Osjećala sam se kao u pustinji, Bog je bio daleko. Na početku mi je bilo teško dok jednostavno nisam

Alma Mickuviene

shvatila da nisam više dijete koje se, u duhovnom smislu, hrani 'dječjom hranom'. Otvorila sam Bibliju i pročitala odlomak iz Evanđelja po Marku 1,12-15: 'Duh nagna Isusa u pustinju...'

Shvatila sam koliko je neminovno i korisno vrijeme kušnje u našem životu. Za vrijeme posta, molitve i šutnje mogla sam za sebe iščitati jasnu poruku da ne mogu živjeti u zavjetnici, da ne mogu ostati u nekoj vrsti skloništa cijeli život, nego da sam pozvana suočavati se s kušnja-

Juozas Genevičius

vel. Šarūnas Petrauskas

Vida Malunavičiene

Egle Markuniene

ma, izići na bojno polje i odnijeti pobjedu. Dobro je bilo dopustiti Duhu da me odvede u pustinju. Dragocjeno je bilo vježbati se za borbu koja me čeka u svijetu, kako bih stekla snagu oduprijeti se duhu ovoga svijeta. Jer, nakon pustinje trebam se vratiti u svakodnevnicu, u svijet u kojem zlo maskira svoju prisutnost, u kojem nijansiraju boje svoga očitovanja te nastoji brisati jasne razlike između Božjih i svojih planova. Nakon svake žrtve podnesene s ljubavlju za druge čeka nas pobjeda i zagrljaj Oca nebeskog.“ **Alma Mickuviene, Kaunas**

„Došao sam moliti i postiti za moju obitelj, posebno za moju suprugu koja je daleko od Boga. Ono što sam ovdje osjetio, posve me je uvjerilo da u Međugorju postoji nada.

Post i molitva jačaju vjeru. Za vrijeme seminara lakše se moli, Bog je blizak. Otkrio sam da je post način na koji Bogu i sebi mogu pokazati da mi je stalo do odnosa s Njim. Post mi je pomogao dobiti novu perspektivu o Bogu i obnovio pouzdanje u Njega. Osjetio sam svoju nemoć i otvorenost za Božju pomoć. Post je ojačao moju molitvu, bio sam spremniji i otvoreniji za Boga, za duhovno. S nebeskom Majkom se drugačije posti, Ona pomaže, Ona je tu. Kad sam molio na Brdu ukazanja, promatrao sam lica ljudi oko Gospinog kipa. Svi su došli Majci, vjeruju i nadaju se, mole i znaju da s Majkom Marijom postoji nada. I ja želim sudjelovati u tom velikom planu spašavanja duša po Mariji, želim se uključiti u Njezine programe i živjeti Njezine poruke.“ **Juozas Genevičius, Vilnius**

„Nisam ni slutio da bi seminar posta, molitve i tišine mogao biti tako duboko i intenzivno vrijeme promjene moga srca, nevjerovatno iskustvo Božje nazočnosti i djelovanja!

Svugdje, na svakom koraku – i u zajedničkim molitvama s grupom, Bog mi je progovarao i rekao mi važne stvari. Jasno je da je to zbog toga što je u Međugorju nazočna Majka Božja i što smo postili, šutjeli i molili. A molitva nije bila samo 'svakodnevna', već je bila, moglo bi se reći, 'svakominutna' – uvijek s Bogom. Ovaj seminar je izvanredno mjesto za susret s Gospodinom. Seminar posta je najljepša stvar koja mi se mogla dogoditi u životu.“ **vel. Šarūnas Petrauskas, Kaunas**

„U Međugorju sam prvi put. Dugo su me zvale moje prijateljice, vjerojatno deset godina. Nisam bila zainteresirana i zbog toga što je moj duhovnik bio jako oprezan glede svega što se tu događa. Prije polaska sam ga nazvala i on mi je rekao: 'U Međugorju postoji mnogo dobrih stvari, ali ima i loših', pa smo prekinuli o tome. Prvih dana sam sve oprezno promatrala. Već prije sam bila u Fatimi, Lurdu i u Guadalupeu, u Meksiku. I tamo sam vidjela mase ljudi, ali ovdje je nešto sasvim drukčije. Vidjela sam kako ljudi ovdje mole drukčije. Od prvog sam dana osjetila taj neobičan duh molitve. Riječi Gospinih poruka progovarale su mome srcu, bile su izravni odgovori na mnoga moja pitanja. Blažena Djevoja Marija je postala uistinu moja Majka koja me vodi i pokazuje mi put. Pitala sam je kako dalje što se tiče karijere, da ostavim svoj posao ili ne? U tim mislima, moleći na Brdu ukazanja, otvorila sam knjižicu Gospinih poruka i pročitala: 'Gospa je došla s novorođenim Isusom u naručju i sve nas je blagoslovlila.' Po zanimanju sam liječnica – neonatolog, često držim u naručju novorođenčad. Izravnije od ovoga mi nije moglo biti rečeno, rečeno mi je sve! Tako jednostavno, tako duboko i odlučno: trebam ostati u svojoj profesiji i postati poput Nje, postati majkom koja s ljubavlju prihvaća, blagoslivlja i štiti život.

Sljedeći dan smo molili križni put na Križevcu. Na šestoj postaji u meni su snažno odjeknule riječi o hrabroj Veroniki koja se progurala iz mnoštva punog mržnje prema Isusu, da mu pokaže svoju ljubav i obriše mu lice. Snaga tih riječi pokrenula je u meni nešto nevjerovatno – poziv. Odlučila sam moliti za tu Veronikinu hrabrost, da se u svojoj zemlji mogu boriti za nerođene, ubijane u utrobama majki. Naime, više puta sam sudjelovala na radnim sastancima na temu o početku života i pobačaju, ali nikada nisam imala hrabrosti reći ono što mislim, izraziti ono što trebam izraziti, pokazati da pripadam Isusu.

Želim nastaviti živjeti Gospine poruke, zahvalna za neizmjeran dar Gospine nazočnosti među nama. Želim odgovoriti ljubavlju na ogromnu Božju ljubav koja po Mariji silazi k nama na zemlju već toliko godina.“ **Egle Markuniene, Vilnius**

„Moja majka je bila dobra, nije bila nasilna i gruba, no bila je hladna – nikada me nije nazvala svojom kćerkicom, nikada me nije poljubila. Govorila je: 'U našem selu ne mazimo djecu.' Tek u Međugorju, gdje sam bila više puta na seminaru posta, upoznala sam nježnu majčinsku ljubav koja mi je tako nedostajala cijeli moj život. Stalno sam pokušavala svojoj majci pokazivati više osjećaja, zagrliti je. Odbijala je i ponavljala: „To nije potrebno.“ Nedavno sam je pitala: „Majko, zašto si prema meni tako hladna?“ Odgovorila je: „Tvoj je mlađi brat bio bolestan, imala sam puno posla oko njega, a ti si bila dobro dijete, nije bilo potrebno.“

Na seminaru posta, dok smo blagovali kruh i slušali meditativnu glazbu 'Ave Maria', počela sam u srcu ponavljati Gospi: 'Ljubim te, ljubim te.' Nakon toga, moja se ljubav spontano usmjerila prema mojoj zemačkoj majci te sam plačući i vapeći iz dubine svoga srca ponavljala: 'Majko, ljubim te, ljubim te!' Vjerujem da je moj glas kao val ljubavi došao u Litvu do moje majke i da će rastopiti led u njezinu srcu.“ **Vida Malunavičiene, Vilnius**

Početak svibnja u Međugorju je boravio otac Glenn Sudano kao duhovnik jedne manje grupe američkih hodočasnika. Započeli smo razgovor sasvim slučajno. Iz njegovih objašnjenja o tome kako svećenik treba slaviti svetu misu, odnosno – kako svećenik u misi treba „nestajati“ kako bi sve više ostavljao prostor Kristovoj prisutnosti u euharistiji, odmah sam shvatila da ispred sebe imam čovjeka koji duboko i istinski želi živjeti svoj svećenički i redovnički poziv. U razgovoru s njim, ali još više malo ga istražujući na Internetu otkrila sam otprilike ovo:

Otac Glenn Sudano jedan je od osam franjevac kapucina koji su se 1987. odvojili od Reda kapucina te osnovali novu zajednicu Franjevačke braće od Obnove (The Community of the Franciscan Friars of the Renewal) ili skraćeno C.F.R. Oni i dalje slijede franjevačku tradiciju kapucina, ali se trude radikalnije živjeti svoj franjevački poziv na siromaštvo, prošnju, služenje najsiromašnijima, rad vlastitim rukama, te evangelizaciju. Kao prosjačka zajednica započeli su u biskupiji New Yorka, a od 2016. priznati su kao religiozni institut pod papinskim pravom, direktno odgovorni Svetoj Stolici. Ženska grana reda osnovana je 1988. i njihovo sjedište je u Bronxu, New York City. Danas zajednica broji 130 članova različitih nacija koji žive u samostanima zajednice u Americi, Engleskoj, Irskoj, Hondurasu i Centralnoj Americi.

Otac Glenn je voditelj njihove kuće u New Yorku, ali je i svojevrsni glasnogovornik zajednice. Na moj upit koji su bili razlozi njihova odvajanja od Reda kapucina, otac Glenn odgovorio je kako je glavni razlog bio njihova zabrinutost zbog učinka

MEĐUGORJE: PROČIŠĆIVAČ VJERE I SRCA

Svjedočanstvo:
P. Glenn Sudano, c.f.r.

sekularizma na redovnički život [među kapucinima] i nedostatka jasne i eksplicitne vjernosti Crkvi te nastavio: „Ono što smo tada mogli vidjeti, nisu bili toliko počinjeni grijesi, već grijesi propusta. Primjerice, župnik nije mogao otvoreno govoriti protiv Svetog Oca, ali zato nije govorio ništa niti u njegovu obranu ili njemu u prilog. Nije osuđivao klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu ili molitvu krunice, ali ih nije niti promicao. Brinulo nas je i to što mnogi tradicionalni izrazi vjere nisu bili cijenjeni ili prakticirani. Kao posljedice ovog sekularizma i mlakosti vjere, bila su sve slabija nova redovnička zvanja. Mladi ljudi vole izazov, vole radikalnost, čiste i svete te uzvišene uzore i ciljeve – a to više u našoj kapucinskoj zajednici nisu mogli vidjeti. Potencijalni kandidati željeli su sudjelovati u tradicionalnim oblicima religijskog života i željeli su tradicionalne znakove toga, poput npr. nošenja habita i brade.

...gledajući sva ova previranja u svijetu i Crkvi, upitam se: Da nije bilo Međugorja, kakvo bi stanje u Crkvi danas bilo? Vidiš, kad čovjek ima neku bolest krvi ili bubrega, onda ide u bolnicu gdje ga priključe na aparat koji će mu pročistiti krv. Za mene je Međugorje poput tog dijalizatora.

Danas mi nemamo župe, nego živimo među siromašnima, sve radimo sami (kuhamo, peremo), nemamo televizora ni kompjutera. Ako nešto treba obaviti na Internetu, idemo u javne Internet prostore. Ne želimo da nam kompjutor bude centar kuće. Imamo zajedničke molitve kao i osobnu molitvu klanjanja sat vremena pred Presvetim. Trudimo se obnoviti naš franjevački (kapucinski) poziv, ali to je zapravo naš katolički identitet. Dolaze nam novi pozivi – tako da sada imamo nekoliko Iraca, Francuza, Čeha, Poljaka... zajednica raste malo-pomalo.“

Na upit o njegovim iskustvima vezanim za Međugorje, lice oca Glenna se razvuklo u široki osmijeh. I odmah je nastavio: „Od početaka naši osnivači gledali su pozitivno na Gospina ukazanja u Međugorju. Također i nekoliko naših članova dobilo je svoj redovnički poziv upravo ovdje. Za nas je međugorska duhovnost vrlo važna. Iako imamo i nekoliko članova zajednice koji se ne slažu s Međugorjem – ali naravno oni nikada u Međugorju nisu niti bili. To je nekako uvijek tako: protiv Međugorja imaju nešto upravo oni koji tamo nikad nisu ni bili!

Baš sam jučer na svetoj misi, promatrajući onu rijeku ljudi koja je dolazila primiti svetu pričest, pomislio – Pa kako ovo može biti loše? Ja osobno u Međugorje najviše dolazim radi ispovijedanja. Kad oko 16 sati završim obveze s grupom hodočasnika, od 17 sam sati pa nadalje na raspolaganju za ispovijed. Tu tako jasno mogu vidjeti snagu obraćenja u srcima ljudi.

Ponekad gledajući sva ova previranja u svijetu i Crkvi, upitam se: Da nije bilo Međugorja, kakvo bi stanje u Crkvi danas bilo? Vidiš, kad čovjek ima neku bolest krvi ili bubrega, onda ide u bolnicu gdje ga priključe na aparat koji će mu pročistiti krv. Za mene je Međugorje poput tog dijalizatora. Onako bolesni u vjeri, srcu, životu ljudi dođu ovdje, ovdje se očiste i potpuno novi i obnovljeni vraćaju se na svoja životna mjesta.

Kako se sve to događa, zašto... mislim da se ne trebamo niti pitati. Važno je jednostavno da funkcionira. Ostaje nam slijediti ovaj primjer i poziv: život župe, sveta misa, ispovijed i obraćenje.“

GM

fra Antonio Šakota

SVETA ZEMLJA knjiga sjećanja

Tekstovi koje fra Antonio donosi u svojoj knjizi plod su njegova trogodišnjeg studija u Jeruzalemu, ali u njima se nalazi puno više od povijesnog, arheološkog i inog znanja koje je tijekom studija stekao. Jer, oni su ponajprije plod njegove hodočasničke duše kojoj ta mjesta nisu bila samo predmet intelektualnog promatranja i studiranja, već živa knjiga sjećanja, na kojoj se fra Antonio sam napajao, a sad svoje bogato iskustvo želi podijeliti s čitateljima.

Knjigu možete naći u
Suvenirnici Informativnog
centra MIR Međugorje.

MOLI PRED KRIŽEM ILI UZMI KRIŽ U RUKU I GLEDAJ U ISUSA.

Gledaj u Isusa na križu raspeta i otvaraj se Njegovoj ljubavi kao što se otvorio onaj raspeta razbojnik. Nastoj se sjediniti s Isusovim gledanjem i s njegovim riječima: „Oče, oprostí im jer ne znaju što čine.“ Moli Isusa za dar prihvaćanja križa: „Isuse, daj mi milost da mogu prihvatiti sebe takva kakav jesam... Daj mi milost da mogu prihvatiti nedostatke, hendikep, bolest, gubitak, neuspjeh... Daj mi milost da mogu prihvatiti drugu osobu s kojom živim ili radim takvu kakva jest...“

Moli za druge ljude. Ne samo za sebe. I ne samo za zdravlje. Moli za izljev Duha Svetoga na osobe s kojima živiš, radiš ili s kojima si na hodočašću, na članove tvoje obitelji, na tvoje susjede, na članove tvoje župne zajednice, za tvoga župnika, biskupa, za tvoje sugrađane, za Crkvu u tvom narodu, za tvoj narod i za druge narode u svijetu, za mir u svijetu, za osobe koje poznaješ, a koje žive u sukobu, bez Boga...

Jedan dan hodočašća posti strogo, o kruhu i vodi ili o voću ili na neki drugi način. Vježbaj se odricati, ne uzeti neke stvari. Tako će se oslobađati tvoja nutrina od svega što te zarobljava, a to će otvarati tvoje srce i oslobađati prostor Božjoj ljubavi koja te želi ispuniti.

Povjeri se Mariji. Gledaj u njezin kip ispred župne crkve u Međugorju ili na Brdu ukazanja... Gospa je jednu ruku pružila prema tebi, a drugu položila na svoje srce. To je srž Gospine škole u Međugorju. Zamoli Mariju da te vodi i uči moliti srcem... Moli na Gospine nakane, da se ostvare njezini planovi mira u svijetu...

Ponavljaj u sebi: „Gospodine, mijenjaj me... Mijenjaj moje srce... Isuse, učini srce moje po srcu svome.“

Kao Marija ponavljaj u tišini svoga srca: „Evo me, Gospodine, neka mi bude po tvojoj riječi... Gospodine, budi volja tvoja.“

fra M. Šakota

Foto arhiv župa Međugorje

„Ja vas, dječice, danas pozivam, da Bogu zahvaljujete za sve što vam daje. Zahvaljujući ćete otkriti Svevišnjega i sva dobra koja vas okružuju.“
(25. 10. 1995.)

Biti nezadovoljan, bez sreće i radosti – to je plod sljepoće. Čovjek ne vidi ono što ima, a vidi ono što nema. Lijek za sljepoću i put do sreće i zadovoljstva je zahvaljivanje. Ono otvara oči i srce. Već izjutra, kad se ustaneš, počni zahvaljivati. Zahvaljujući ćeš otkrivati ljepotu stvorenja i otkrivati i upoznavati Boga Stvoritelja.

SVETKOVINA TIJELOVA – TIJELOVSKA PROCESIJA

Na svetkovinu presvetoga Tijela i Krvi Kristove – Tijelova, svečanu večernju misu predslavio je župnik župe Međugorje fra Marinko Šakota u suslavlju 65 svećenika. Kao i dosadašnjih godina, nakon svete mise ulicama Međugorja je uslijedila procesija s Presvetim, u kojoj su sudjelovali svećenici, redovnici i redovnice, župljani te brojni hodočasnici. Procesija je, nakon ophoda uz pjesme, molitve i navještaj svetopisamskih tekstova, završila blagoslovom sudionika s Presvetim oltarskim sakramentom. U Međugorju su na Tijelovo boravile brojne hodočasničke skupine iz Italije, Njemačke, Austrije, Irske, Slovačke, Ukrajine, Portugala, SAD-a, Koreje, Španjolske, Francuske, Švicarske, Libanona i Poljske. Ukupno je slavljeno četrnaest svetih misa, a od toga tri na hrvatskom jeziku.

Svečano proslavljena svetkovina Uzašašća Gospodinova

Župa sv. Jakova u Međugorju svečano je u četvrtak 10. svibnja proslavila svetkovinu Uzašašća Gospodinova (Spasovo). Ured informacija zabilježio je skupine hodočasnika iz. Njemačke, Austrije, Engleske, SAD, Irske, Kanade, Italije, Francuske, Poljske, Španjolske, Koreje, Ukrajine, Kine, Češke, Indonezije, Argentine, Meksika, Martinika, Škotske i Švicarske. Na svetkovinu Uzašašća u Međugorju je slavljeno dvanaest svetih misa. Svete mise na hrvatskom jeziku slavljene su u 8, 11 i 18 sati.

Obnova zavjeta u Međugorju

U četvrtak 24. svibnja u 20 sati u kapelici klanjanja održana je sveta misa i obnova zavjeta roditelja za mlade iz župe Međugorje.

Roditelji su za vrijeme svete mise pročitali svoj zavjet u kojem su obećali da će idućih godinu dana, svakoga 1. petka u mjesecu, postiti, moliti i slaviti svetu misu za svoju djecu i svu djecu župe Međugorje. Svetu misu predvodio je fra Perica Ostojić.

U Međugorju proslavljen Majčin dan

U dvorani Ivana Pavla II. u Međugorju 14. svibnja Osnovna škola Bijakovići u Bijakovićima i župa Međugorje organizirali su proslavu Majčina dana.

Program je bio bogat: red pjesme, red šale, red veselja i dječje radosti.

Radost na licima majki bila je očita. Suze radosnice ispunile su večer. Sve zbog onoga što su dječica pripremila svojim majkama. Nakon priredbe svi prisutni su nastavili zajedničko druženje u dvorani sa sokovima i kolačima.

In memoriam: MICHELE BERGAMASCO, ing.arh. (1931.-2018.)

U četvrtak 24. svibnja 2018. umro je Michele Bergamasco, talijanski arhitekt i čest međugorski hodočasnik. Pokopan je u subotu 26. svibnja u Campodarsegu, gradiću u blizini Padove Michele Bergamasco sudjelovao je u radu jedne brojne skupine arhitekata, stručnjaka za prostorno uređenje iz Italije, Hrvatske i BiH koji su radili plan uređenja Svetišta te prijedlog urbanističkog reda Međugorje-Bijakovići. Kasnije je radio planove za obnovu župne crkve, prostora ispred vanjskog oltara, nove župne kuće, renoviranje stare župne kuće, dvorane Ivan Pavao II, ispovjedaonica, pratećih objekata i uređenja hortikulture. Zahvalni smo pokojnom Micheleu za njegov rad, ljubav prema Gospi i našem mjestu.

Statistike za svibanj 2018.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 171 000
Broj svećenika koncelebriranih: 3 646 (117 dnevno)

Sveta potvrda u župi Međugorje

U subotu 26. svibnja u župi Međugorje sakrament svete potvrde, na svetoj misi u 10 sati, u crkvi sv. Jakova primilo je trideset i dvoje krizmanika (20 učenika i 12 učenica). Svetu potvrdu podijelio im je mons. dr.

Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski. Svojim pjevanjem svečanost krizme uvećao je Veliki župni zbor pod ravnanjem sestre Irene Azinović.

Ispovijed za krizmanike, roditelje i kumove bila je u petak 25. svibnja. Krizmanike je za ovaj dan pripremao fra Perica Ostojić, župni vikar u župi Međugorje.

Slavlje Prve svete pričesti u župi Međugorje

U nedjelju 27. svibnja pedeset i sedmero djece iz župe Međugorje pristupilo je Prvoj svetoj pričesti. Svečanu svetu misu u međugorskoj župnoj crkvi sv. Jakova u 10 sati predslavio je župnik fra Marinko Šakota, a

misno je slavlje svojim pjevanjem uvećao međugorski dječji zbor „Golubići mira“ pod ravnanjem sestre Irene Azinović.

Crkva je bila ispunjena dječicom, njihovim roditeljima i brojnim hodočasnima. Dva

dana prije Prve pričesti djeca su, u pratnji svojih roditelja, po prvi put pristupila i sakramentu svete ispovijedi. Nakon euharistijskog slavlja u crkvi radosno se slavlje nastavilo u obiteljima.

Priopćenje: Imenovanje Apostolskoga vizitatora s posebnom ulogom za župu Međugorje

datum: 31.5.2018.

Dana 31. svibnja 2018. Sveti je Otac imenovao nadbiskupa Henryka Hosera, S.A.C., umirovljenoga biskupa Varšave-Praga (Poljska), Apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje, na neodređeno vrijeme i *ad nutum Sanctae Sedis*.

Radi se o isključivo pastoralnoj službi, nastavljajući se na misiju Posebnoga izaslanika Svete Stolice za župu Međugorje, koja je bila povjerena mons. Hoseru 11. veljače 2017. i koju je on dovršio u prethodnim mjesecima.

Svrha je poslana Apostolskoga vizitatora osigurati čvrstu i trajnu pratnju župne zajednice u Međugorju te vjernika koji ondje

dolaze na hodočašće, čije potrebe iziskuju osobitu pozornost.

PRIOPĆENJE PROVINCIJALATA HERCEGOVAČKE FRANJEVAČKE PROVINCIJE POVODOM IMENOVANJA APOSTOLSKOGA VIZITATORA ZA MEĐUGORJE

Tiskovni ured Svete Stolice objavio je danas u podne, 31. svibnja 2018., sljedeću vijest:

„Priopćenje: Imenovanje Apostolskoga vizitatora s posebnom ulogom za župu Međugorje

Dana 31. svibnja 2018. Sveti je Otac imenovao nadbiskupa Henryka Hosera, S.A.C., umirovljenoga biskupa Varšave-Praga (Polj-

ska), Apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje, na neodređeno vrijeme i *ad nutum Sanctae Sedis*.

Radi se o isključivo pastoralnoj službi, nastavljajući se na misiju Posebnoga izaslanika Svete Stolice za župu Međugorje, koja je bila povjerena mons. Hoseru 11. veljače 2017. i koju je on dovršio u prethodnim mjesecima.

Svrha je poslana Apostolskoga vizitatora osigurati čvrstu i trajnu pratnju župne zajednice u Međugorju te vjernika koji ondje dolaze na hodočašće, čije potrebe iziskuju osobitu pozornost.“

Drago mi je da i prigodom ove odluke, u ime Hercegovačke franjevačke provin-

cije, kojoj je u ovoj krajevnoj Crkvi, institucionalno i po njezinim članovima, povjerena pastoralna skrb za župu Međugorje, mogu izraziti iskrenu zahvalnost Vrhovome Svećeniku, papi Franji, kojem pripada potpuna, neposredna i opća dušobrižnička vlast u Crkvi.

Dosadašnjega Posebnog izaslanika Svete Stolice za Međugorje, Njegovu ekscelenciju, nadbiskupa Henryka Hosera, sada imenovanoga Apostolskog vizitatora s posebnom ulogom i ovlastima, dočekujemo s istim poštovanjem i odanošću.

Spada na imenovanoga Nadbiskupa, autoritetom i vlašću poslanja, davati sva razjašnjenja oko misije koju mu je povjerio Sveti Otac.

Mir i dobro!

U Mostaru, 31. svibnja 2018.
fra Miljenko Šteko, provincijal

PRIOPĆENJE ŽUPNOG UREDA SV. JAKOVA APOSTOLA-MEĐUGORJE POVODOM IMENOVANJA APOSTOLSKOGA VIZITATORA ZA MEĐUGORJE

Zahvalni Bogu i Gospi, Kraljici Mira, upućujemo zahvalu Svetom Ocu papi Franji što nam šalje nadbiskupa Henryka Hosera za Apostolskog vizitatora! Hvala Vam, Sveti Oče!

Upućujemo srdačnu dobrodošlicu nadbiskupu Henryku Hoseru: Dobro nam došli, Apostolski vizitatore, nadbiskupe Henryk Hoser!

Sretni i zahvalni zbog ove odluke Svetog Oca pape Franje još više se obvezujemo, dragi župljani, da s još većom sviješću i odgovornošću živimo sadašnji trenutak!

Zato vas sve pozivam da se odlučimo svaki dan moliti za Svetog Oca papu Franju, za nadbiskupa Henryka Hosera i njegovu misiju u našoj župi!

Krunica, sveta misa i klanjanje četvrtkom neka nam ponovno postanu život! Barem netko iz obitelji neka sudjeluje taj dan ili na krunici ili na svetoj misi, na klanjanju ili na cijelom programu. Neka to bude tvoj osobni doprinos očuvanju naše župne zajednice onakvom kakvom je Gospodin i kakvom je Gospa žele!

Ova odluka Svetog Oca pape Franje neka nas još snažnije pokrene da još više molimo i s još više volje i ljubavi živimo poslanje koje smo primili!

U Međugorju, 31. svibnja 2018.
Fra Marinko Šakota, župnik

Ljetni raspored molitvenog programa u Međugorju

Ljetni raspored molitvenog programa u Međugorju počinje u četvrtak 1. lipnja i traje sve do 1. rujna. Molitva krunice u župnoj crkvi od 1. lipnja počinje u 18 sati, a sv. misa u 19 sati. Nakon mise slijedi uobičajeni molitveni program, različit za pojedine dane u tjednu.

Pobožnost euharistijskog klanjanja je utorkom i subotom od 22 do 23 sata, te četvrtkom nakon večernje svete mise tj. od 20 sati. Pobožnost križnog puta na Križevcu petkom je u 16 sati, a molitva krunice na Podbrdu nedjeljom također u 16 sati.

Lutkarski igrokaz Teatra GAVRAN

U srijedu 30. svibnja s početkom u 10 sati djeca iz Dječjeg vrtića „Sv. Mala Terezija“ imala su jedinstvenu priliku pogledati prvu predstavu dječje scene Teatra GAVRAN iz Zagreba: lutkarski igrokaz „Doktor od životinja“, čiji je autor Miro Gavran, najizvođeniji hrvatski kazališni pisac u zemlji i inozemstvu, poznati lektirni pisac za mlade, te hrvatski kandidat za Nagradu ANDERSEN za 2016. godinu, najznačajniju svjetsku nagradu za dječju književnost. Redatelj i kreator lutaka za ovu predstavu je Jakov Gavran, magistar glume i lutkarstva, a uz njega lutke animiraju i diplomirani glumci-lutkari Luka Bjelica i Borna Galinović.

Predstavljanje knjige „Sveta Zemlja – knjiga sjećanja“

U srijedu 30. svibnja 2018. u prepunoj dvorani Ivana Pavla II. u Međugorju s početkom u 20 sati upriličena je promocija knjige fra Antonija Šakote „Sveta Zemlja – knjiga sjećanja“.

U programu su sudjelovali fra Antonio Šakota, fra Ante Vučković i Davor Ljubić.

„Tekstovi koje fra Antonio donosi u svojoj knjizi plod su njegova trogodišnjeg studija u Jeruzalemu, ali u njima se nalazi puno više od povijesnog, arheološkog i inog znanja koje je tijekom studija stekao. Jer, oni su ponajprije plod njegove hodočasničke duše kojoj ta mjesta nisu bila samo predmet intelektualnog promatranja i studiranja, već živa knjiga sjećanja, na kojoj se fra Antonio sam napajao, a sad svoje bogato iskustvo želi podijeliti s čitateljima“, riječi su fra Ivana Dugandžića zapisane u predgovoru knjige.

U glazbenom dijelu programa nastupio je fra Zvonimir Pavičić.

23. MEĐUNARODNI SEMINAR ZA SVEĆENIKE

Međugorje, od 2. do 7. srpnja 2018.

Tema susreta:

„Tada im otvori pamet da razumiju Pisma.“ (Lk 24,45)

PROGRAM:

2. SRPNJA 2018., PONEĐJELJAK

16.00 – 18.00 Prijave sudionika
(Dvorana Ivana Pavla II.)

18.00 POČETAK DUHOVNE OBNOVE
Molitva krunice, sv. misa, molitva za ozdravljenje i slavna otajstva krunice

3. SRPNJA 2018., UTORAK

9.00 Klanjanje pred Presvetim
9.30 Predavanje, molitva
12.00 Stanka (klanjanje u tišini)
15.30 Predavanje, molitva
18.00 Večernji program (krunica, sv. misa, molitva za ozdravljenje i slavna otajstva krunice)
22.00 Klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu

4. SRPNJA 2018., SRIJEDA

9.00 Klanjanje pred Presvetim
9.30 Predavanje, molitva
12.00 Stanka (klanjanje u tišini)
15.30 Predavanje, molitva
18.00 Večernji program (krunica, sv. misa, molitva za ozdravljenje i slavna otajstva krunice)

5. SRPNJA 2018., ČETVRTAK

6.00 Krunica na Brdu ukazanja
10.00 Predavanje, molitva
12.00 Stanka (klanjanje u tišini)
15.30 Predavanje, molitva
18.00 Večernji program (krunica, sv. misa i klanjanje)

6. SRPNJA 2018., PETAK

6.00 Put križa na Križevcu, ispovijed
15.30 Predavanje, molitva
18.00 Večernji program (krunica, sv. misa, čašćenje križa Gospodinova)

7. SRPNJA 2018., SUBOTA

08.30 Odlazak na grob fra Slavka Barbarića, molitva
09.00 Iskustva, svjedočanstva
Susret završava svetom misom u 11 sati.

Voditelj i predavač seminara za svećenike je fra Ante Vučković, profesor filozofije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

Koordinator duhovne obnove je fra Marinko Šakota, župnik župe Međugorje.

Svoje prijave možete izvršiti putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr, ili putem tel/faxa na broj 00387 36 651 999 (Marija Dugandžić). Kao i svih godina do sada, župljani župe Međugorje osiguravaju besplatan smještaj svim svećenicima tijekom duhovne obnove. Mole se svećenici koji sami osiguraju smještaj u Međugorju da na svojoj prijavi napišu ime i prezime i broj telefona obitelji kod koje su dogovorili smještaj. Svećenici koji nemaju izravna poznanstva i mogućnost da izravno dogovore smještaj s obiteljima neka to naznače na prijavi i smještaj će im biti osiguran. Troškovi duhovne obnove pokrivaju se s pet misnih intencija. Sa sobom je potrebno ponijeti: celebret od svoga poglavara, albu, stolu i Bibliju.

Mnogi svećenici nemaju pristup internetu i možda nisu upoznati s postojanjem ovakvog međunarodnog susreta u Međugorju. Zato se mole svi organizatori hodočašća, molitvene skupine i centri mira da ovu informaciju objave u svim sredstvima priopćavanja koja im stoje na raspolaganju da bi što više svećenika moglo sudjelovati. Mole se svi da, u onoj mjeri u kojoj im je to moguće, materijalno pomognu svećenike koji žele doći, a nemaju potrebna sredstva za putovanje. Organizatori vam se unaprijed na tomu zahvaljuju.

Napomena: Zbog organizacije duhovne obnove i vaše sigurnosti, smatrajte se registriranima tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da vaša prijava nije pristigla i da još uvijek niste registrirani.

KOLIKO KRŠĆANI POZNAJU PSALME?

Liturgija Crkve nezamisliva je bez starozavjetnih psalama. Iz njih su vrlo često posuđeni dijelovi za Ulaznu pjesmu na početku euharistijskog slavlja, a pojedini psalmi uzeti su u cijelosti kao pripjevni tekstovi nakon prvoga biblijskog čitanja. Psalmi imaju svoje mjesto i u liturgijskom slavlju pojedinih sakramenata ili pak na kršćanskim pokopima. Daleko najveći dio Časoslova naroda Božjega zauzimaju psalmi te tako predstavljaju najvažnije molitvene tekstove svima onima koji svakodnevno mole Časoslov. Sve su to razlozi da se Psaltir s pravom može nazvati „molitvenikom naroda Božjega“ (Benedikt XVI.).

FRA IVAN
DUGANDŽIĆ

UNATOČ TOJ ČINJENICI SNAŽNE ZASTUPLJENOSTI PSALAMA U ŽIVOTU CRKVE ILI BAŠ ZBOG TOGA POSTAVLJA SE PITANJE RAZUMIJEVANJA NJIHOVE PORUKE OD STRANE POJEDINOG MOLITELJA, O ČEMU OVISI I UČINAK MOLJENJA PSALAMA U NJEGOVU OSOBNOM ŽIVOTU. Na to cilja i njemački bibličar Erich Zenger, autor izvrsne knjige o psalmima, kad na početku knjige

poziva: „Doista, zapitajmo se, gdje i kako još uvijek žive psalmi? Kao živa tradicija u židovskim sinagogama? Kao dijelovi liturgije na velikim kršćanskim skupovima? Kao svakodnevni kruh onima koji su ih izabrali kao sastavni dio crkvenoga Časoslova u redovničkim zajednicama ili pak kao duhovni sat njihove svakodnevice? Žive li psalmi još i među običnim kršćanima – ili možda samo preživljavaju zato što se na

neki način nekontrolirano nameću ljudima? Još važnije je pitanje: Što živi u psalmima? Što se događa kad ljudi svjesno posegnu za psalmima i kad budu njima zahvaćeni?“

Sva ta pitanja potiču nas na razmišljanje o mjestu i ulozi psalama u našem životu, a posebice ono na samome kraju: „Što živi u psalmima?“ Drugim riječima, kakvu poruku nalazimo u njima i što je njezin učinak u mom životu? Ima čitav

niz psalama s kojima ćemo se lako poistovjetiti, koji će u nama probuditi čežnju za Bogom i ljubav prema njemu, ali ima i takvih koji će nas ostaviti zbunjenima. Nije lako primjerice razumjeti starozavjetnog molitelja koji poziva Boga da satre, uništi njegove neprijatelje, da mu pribavi osvetu za ono što su mu oni učinili? Takozvani „psalmi proklinjanja“ odnosno dijelovi tih psalama (Ps 58,7-12.25.28; Ps 59; Ps 137,8-9) predstavljaju ozbiljnu poteškoću ne samo običnim vjernicima već i pojedinim svećenicima. Sve su to razlozi da se psalmima ozbiljnije pozabavimo, da postavimo pitanje njihova nastanka, teološkog mjesta i uloge u cjelini Staroga zavjeta.

ŠTO JE PSALAM, A ŠTO PSALTIR?

U raspravi sa židovskim pisemoznancima Isus ih podsjeća što o njemu stoji u „Knjizi psalama“ (Lk 20,41-42), misleći pritom konkretno na Ps 110 koji je bio poznat kao jedan od mesijanskih psalama, u kojima je unaprijed označeno podrijetlo i dostojanstvo budućeg Pomazanika. Pod „Knjigom psalama“ Židovi su u Isusovo vrijeme podrazumijevali zbirku od 150 pjesama (grč. *psalms*), koja se obično zvala Psaltir (grč. *psalterion*). Zanima nas što točno znače pojmovi „psalam“ i „Psaltir“, odnosno od čega su izvedeni?

Ako imamo na umu da je najčešći sadržaj psalama Božja uzvišenost i njegova svemogućnost, veličina i ljepota njegovih stvorenja, čudesno izbavljenje naroda iz Egipta i savez koji je potom sklopljen na Sinaju, uzvišenost Zakona koji je Bog dao po Mojsiju te vjernost i nevjernost naroda tom Zakonu, tada se zaista može reći da su psalmi Izraelov svojevrsni odgovor na sve što je Bog učinio za taj narod. I to ne bilo kakav, već zahvalni odgovor u obliku veličanja.

va. Prvi put ga je upotrijebio takozvani *Codex Aleandrinus* sredinom 5. st. poslije Krista kao oznaku za sve tekstove (psalme) koji se izvode uz spomenute instrumente.

Dakle, izrazi psalam i psaltir otkrivaju nam doduše kako su nastali i kako su izvedeni spomenuti tekstovi, ali nam ne otkrivaju ništa od njihova sadržaja i teološke poruke. U tome nam može biti više od pomoći izvorni hebrejski naziv za zbirku psalama *sefer tehillim* (= knjiga veličanja). Što podrazumijeva taj naziv? Jedan od najboljih poznavalaca starozavjetne teologije, njemački bibličar Gerhard von Rad kaže da su psalmi „Izraelov odgovor u obliku veličanja“. Moramo dalje pitati, što u toj sintagmi znači „Izraelov odgovor“?

Polazeći od naravi starozavjetne objave koja se postupno zbivala u povijesnom događanju između Jahve i njegova izabranog naroda, G. von Rad naglašava kako Bog nije sebi izabrao jedan narod da bude nijemi objekt i izvršitelj njegove volje, već je s tim narodom stupio u dijalog. A psalmi su najkonkretniji oblik dijaloga izabranog naroda s Bogom saveza. Oni nam otkrivaju kako je narod doživljavao i tumačio Božja djela i kako je sebe doživljavao u neposrednoj blizini sa svojim Bogom.

Ako imamo na umu da je najčešći sadržaj psalama Božja uzvišenost i njegova svemogućnost, veličina i ljepota njegovih stvorenja, čudesno izbavljenje naroda iz Egipta i savez koji je potom sklopljen na Sinaju, uzvišenost Zakona koji je Bog dao po Mojsiju te vjernost i nevjernost naroda tom Zakonu, tada se zaista može reći da su psalmi Izraelov svojevrsni odgovor na sve što je Bog učinio za taj narod. I to ne bilo kakav, već zahvalni odgovor u obliku veličanja.

MJESTO PSALAMA U BIBLIJI

Ta uska teološka povezanost Psaltira s Mojsijevim zakonom ili Torom snažno dolazi do izražaja u jednom židovskom midrašu, to jest tumačenju Ps 1 koje glasi: „Mojsije je dao Izraelu pet knjiga Zakona (Toru), a David je Izraelu dao pet knjiga psalama“. Ta rečenica oslanja se na tradicionalno Izraelovo uvjerenje kako većina psalama potječe od kralja Davida. Polazeći od toga, katkada se svi psalmi navode kao Psalmi Davida. I ta usporedba Mojsija i Davida

ŽIVE LI PSALMI JOŠ I MEĐU OBIČNIM KRŠĆANIMA - ILI MOŽDA SAMO PREŽIVLJAVAJU ZATO ŠTO SE NA NEKI NAČIN NEKONTROLIRANO NAMEĆU LJUDIMA? JOŠ VAŽNIJE JE PITANJE: ŠTO ŽIVI U PSALMIMA? ŠTO SE DOGAĐA KAD LJUDI SVJESNO POSEGNU ZA PSALMIMA I KAD BUDU NJIMA ZAHVAĆENI?"

ima svoje teološke razloge. Mojsije je oduvijek slovio kao autor pet knjiga Tore (Zakona), koje su zbog toga imale najveći autoritet u biblijskom kanonu i stajale na prvome mjestu. Za psalme, koji su vremenski nastali puno kasnije, trebalo je to mjesto u kanonu tek izboriti, a to se želi postići upravo povezivanjem Mojsija i Davida.

Dosad smo govorili o Psaltiru kao zbirci od 150 psalama, a sad se prvi put susrećemo s izrazom „pet knjiga psalama“. Što to znači? Danas ne možemo sa sigurnošću tvrditi koji je psalam od kojega stariji i koji je bio njihov prvotni redosljed. Današnji redosljed potječe od nekog nama nepoznatog redaktora koji je prikupio ove psalme i poredao ih ovim redom. Da bi bilo što uvjerljivije kako je cijeli Psaltir zahvalni odgovor na pet knjiga Mojsijeva zakona, Psaltir je razdijeljen u pet knjiga koje doduše ne sadrže jednak broj psalama: Ps 1-41; Ps 42-72; Ps 73-89; Ps 90-106; Ps 107-150.

Da je ta podjela napravljena svjesno, prepoznaje se po tome što završni psalam svake od tih pet cjelina završava takozvanom doksologi-

jom, to jest izravnim pozivom na slavljenje Boga, čime se zaokružuje ta cjelina. Evo tih završetaka: *Blagoslovljen Jahve, Bog Izraelov, od vijeka do vijeka! Tako neka bude. Amen!* (Ps 41,14); *Blagoslovljen Jahve, Bog Izraelov, koji jedini tvori čudesa! I blagoslovljeno slavno mu ime do vijeka! Sva se zemlja napunila slave njegove! Tako neka bude. Amen!* (Ps 72,18-19); *Blagoslovljen Jahve, do vijeka! Tako neka bude. Amen!* (Ps 89,53); *Blagoslovljen Jahve, Bog Izraelov, od vijeka do vijeka! I sav narod neka kaže: Amen! Aleluja!* (Ps 106,48). Ni jedan drugi psalam, osim ovih navedenih, nema takva završetka, pa se to s pravom može uzeti kao kriterij podjele Psaltira.

To što vrijedi za ta četiri navedena psalma u još većoj mjeri vrijedi za Ps 150 koji nije samo završetak pete knjige psalama već još jednom zaokružuje čitav Psaltir i pojačava opetovani poziv na slavljenje Boga tako što poziva sve i na nebu i na zemlji da se, uz pratnju svih mogućih glazbala, uključi u slavljenje Boga: *Hvalite Boga u Svetištu njegovu, slavite ga u veličanstvu svoda nebeskog! Hvalite ga zbog silnih djela njegovih, slavite ga zbog beskrajne veličine*

njegove! Hvalite ga zvucima roga, slavite ga harfom i citarom! Hvalite ga igrom i bubnjem, slavite ga glazbalima zvonkim i frulom! Hvalite ga cimbalima zvučnim, slavite ga cimbalima gromkim! Sve što god diše, Jahvu neka slavi! Aleluja! (Ps 150).

TKO PROGOVARA IZ PSALAMA: POJEDINAC ILI NAROD?

Prije je starija biblijska znanost znala raspravljati o tome stoji li iza pojedinoga psalma „individualni“ ili „kolektivni“ subjekt, to jest pojedinac ili narod kao cjelina. U međuvremenu se boljim proučavanjem sadržaja i poruke psalama došlo do uvjerenja da ne treba praviti tu razliku. Jer psalmist i kad govori u prvome licu jednine, govori s dubokom sviješću svoje ukorijenjenosti u izabranom narodu, a pogotovo kad taj govor ima oblik molitve upućene Bogu koji je njegov narod izabrao i izveo iz Egipta. Ta činjenica jedinstva pojedinca i naroda „nešto je najfascinantnije u psalmima“ (E. Zenger).

Nadalje, u psalmima nije riječ ni o kakvom „službenom“ Izraelovu odgovoru, koji bi dolazio od nekih za to ovlaštenih institucija, već se uvijek susrećemo s glasovima koji dolaze iz svih slojeva naroda i koji svjedoče o dubini vjerničkog iskustva života s Bogom. Taj odgovor starozavjetnog molitelja Bogu dolazi iz svakidašnje njegova života. I nije teško prepoznati životne situacije u kojima su nastajale pojedine vrste psalama: molitva uz postelju bolesnika; obiteljski prinos žrtve u svetištu; velika narodna slavlja u hramu; svečanost krunjenja novoga kralja; hodočasničke molitve; molitve u dane pokore i posta; molitve kao meditativni tekstovi u krugu mudrosnih i hramskih škola itd.

U svojoj raznolikosti psalmima je zajedničko to što su zaista „Izraelov odgovor u obliku veličanja“. Ta se tvrdnja može činiti problematičnom, ako pođemo od toga da mnogi psalmi imaju oblik tužaljki, a ne klicanja. No to je samo djelomično točno, jer svaki psalam koji započinje kao tužbalica u svom drugom dijelu poprima izraz povjerenja u Boga i na kraju prelazi u zahvalu i veličanje. Bez obzira na konkretnu temu pojedinog psalma, svi se oni temelje na istom religioznom iskustvu koje se može kratko sažeti: Bog Jahve, Bog saveza, nazočan je posred svoga naroda i tu želi trajno ostati. On nije nijemo božanstvo poganskih religija, niti daleki pokretač svjetova ili samo filozofski pojam kojim se objašnjava svijet, već živi i sveprisutni Bog koji ima uši da čuje i srce da se smiluje svome narodu.

On je Bog koji se znade i „pokajati“ i odustati od nesreće kojom je bio zaprijetio svome narodu (usp. Izl 32,14). To je jedna od bitnih odrednica knjige psalama. I u onim psalmima koji su katkada nabijeni gorčinom prigovora Bogu duboko je prisutno uvjerenje da čovjekov život, unatoč svemu što mu se događa, može uspjeti samo s Bogom. Zato i takvi psalmi redovito završavaju moliteljevim priklanjanjem Bogu i priznanjem vjere u njegovu nazočnost i privrženost svome narodu. Oni nam svjedoče o naporu u potrazi za milosnim iskustvom Boga u tegobama svakodnevnog života. Zato je mjesto Psalama između Zakona i Proroka dobro opisano sljedećim riječima: „Zakon vodi prema poslušnosti Riječi Božjoj. Proroci upozoravaju na opasnost od licemjerja... Psalmi intenziviraju poslušnost Zakonu kao izraz čistoće srca, kao uporište u mijenama života i kao smjernicu u nemirnim vremenima. Upravo to što se i proroštvo i mudrost osvrću na Toru pokazuje dubinu i značenje Zakona“ (T. Söding).

U sljedećem broju: *Teološka poruka psalama*

fra Slavka Barbarić

Daj mi svoje ranjeno srce

ISPOVIJED: ZAŠTO I KAKO?

Daj mi svoje ranjeno srce Ispovijed: zašto i kako?

Nakon priručnika *Molite srcem* evo još jednoga priručnika dr. fra Slavka Barbarića koji se obraća srcu i koji je pisan srcem. Budući da je srce srž čitava čovjekova bića i postojanja, nije teško zaključiti da se i ovaj put radi o priručniku koji ponire u još jednu sržnu stvarnost kršćanskoga života. U prvome je ta stvarnost bila molitva, a u ovome je to sakrament pomirenja ili sveta ispovijed. Za osvjedočena kršćanina ispovijed doista spada u sržnu i središnju stvarnost njegova kršćanskog življenja jer je kršćanski život nezamisliv bez milosna pomirenja s Bogom i s ljudima, a to se pomirenje ne može postići nikakvim nagodbama ni uzajamnim ustupcima kako to čine državnici, već posvemašnjom preobrazbom srca koja se potpuno oživotvoruje samo u skrušenoj sakramentalnoj ispovijedi.

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

PROMJENA ČOVJEKA JE ISTINSKO ČUDO!

DAVNO SAM, VRAĆAJUĆI SE IZ MEĐUGORJA U ZAGREB, UPOZNALA MLADOG ARHEOLOGA IZ MAĐARSKE. Uspješan u svom poslu i bogat. Dugo je radio na arheološkim iskopinama u Egiptu i čak pronašao neke važne iskopine. Ponosno mi je pokazivao knjigu s njegovim fotografijama. Ovako naizgled sve savršeno! To mu je bio drugi posjet Međugorju, nakon što je kao dijete s grupom mađarskih hodočasnika doživio neobično iskustvo. Rekao mi je kako je doista vidio Gospu i kako mu je taj događaj ostao duboko zapisan u srce. Tada je još bio dijete, ali se svega sjećao, svakog detalja. Vidio je Gospin lik kako mu se približava i ostao zapanjen. No ipak je odrastajući, u svom životu, više izabirao grijeh nego krjepostan život. Posebno je grijedio na području spolnosti. Kazario ga je grijeh bludnost. Povjerio mi je kako bi mu možda bilo lakše, da nije doživio takvo iskustvo u Međugorju. Da nije vidio Gospu. Jer ga, ono što je doživio, na neki način obvezuje. Savjest se buni protiv grijeha. Rekao mi je i da je svjestan grijeha upravo zahvaljujući tom događaju. Njegov ponovni posjet Međugorju, nakon toliko godina, zapravo je bio očajnički vapaj Bogu i Gospi da ga izbave iz svega. Bilo mu je jasno da sam ne može i da za takvo nešto nema snage. Bila sam ganuta! Kakve li poniznosti! Bog voli takve duše!

Poslije sam još godinama razmišljala o tome kako sama činjenica da doživiš nešto izvanredno u Međugorju nije garancija za autentičan kršćanski život. Može li čovjek doživjeti nadnaravno iskustvo i ostati isti? Čudo me ne mora nužno učiniti vjernikom, iako može biti veliki poticaj. I Isus je u svome vremenu činio čudesa, pa su mnogi ostali hladni i tvrdi. Toliki su ga možda fizički doticali, ali nisu ozdravljali. Toliki su živjeli u Njegovoj blizini, a nisu prepoznali njegovo Božanstvo! Tko ga je prepoznao? Prepoznali su ga slomljeni, bolesni, maleni i ponizni.

S druge pak strane, ova priča me ohrabрила i uvjerala u to kako je Međugorje posebno mjesto Nebeske prisutnosti i kako neodoljivo privlači svako srce. Majčina ljubav je široka i ne da se strpati u naše ljudske ladice. Palo mi je i napamet kako svatko od nas ima svoj put i kako je Bog strpljiv s nama. Ovog je mladića

MIRTA MILETIĆ

MEĐUGORJE JE OBLIKovalo MOJU DUHOVNOŠĆ, GOSPA ME NAUČILA DUBOKOJ MOLITVI. U MEĐUGORJU SAM ZAVOLJELA POBOŽNOST KLANJANJA ISUSU U PRESVETOM OLTARSKOM SAKRAMENTU I SHVATILA VAŽNOST POSTA. TAMO SAM IZMOLILA SVOJ POZIV! TO SU SVE ČUDESA U MOM ŽIVOTU! I NA SVAKOM SAM NEIZMJERNO ZAHVALNA BLAŽENOJ DJEVICI MARIJI!

čekao gotovo petnaest godina. No ostaje ono što je po Mariji usadio u njegovo srce. Kopka ga, ne da mu mira! Vraća ga nazad Kući! Samo Bog po Mariji može na ovakav način mijenjati ljudske živote. Promijeniti loše životne navike ili izaći iz nekoga teškog grijeha, uopće nije jednostavno. Ljudskim snagama nemoguće. I upravo je čudo promjena svakog ljudskog srca! Takva se čudesa neprestano događaju u Međugorju. Takva čuda nisu vidljiva niti izazivaju senzaciju, ali su i te kako važna za spasenje čovjeka. Promijeniti čovjeka je istinsko čudo!

Moje je iskustvo Međugorja slično. Nisam doživjela ništa nadnaravno tjelesnim očima, ali srcem znam da je Gospa prisutna u Međugorju. U to sam uvjeren! I za to mi ne treba neko vanjsko čudo. Vanjski izvanredan znak. Ukoliko moliš, živiš sakramentalno, surađuješ s Božjom milosti, ne možeš ne osjetiti nešto posebno u Međugorju. Tamo Nebo dotiče Zemlju. I milijuni hodočasnika neprestano dolaze i obraćaju se, mijenjaju svoje živote. Mir je ono što posebno osjećam u Međugorju. Nebeski mir! Doživjela sam ga svaki put kada sam dolazila u Međugorje. Nigdje drugdje nemam osjećaj takvog mira. Osim mira, u Međugorju se svaki put osjećam kao da sam se vratila Kući. Kao da je to moj dom. Tako otprilike zamišljam i Nebo! Na tom sam mjestu dobila tolike odgovore na životna pitanja, učvrstila svoju vjeru i pronašla volju Božju za svoj život. Međugorje je oblikovalo moju duhovnost, Gospa me naučila dubokoj molitvi. U Međugorju sam zavoljela pobožnost klanjanja Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu i shvatila važnost posta. Tamo sam izmolila svoj poziv! To su sve čudesa u mom životu! I na svakom sam neizmjereno zahvalna Blaženoj Djevici Mariji!

I danas se silno radujemo kada Providnost providi odlazak u Međugorje. Uvijek idemo sa svom djecom. Želimo u njima probuditi ljubav prema Gospi. Govorimo im o našim iskustvima Međugorja i koliko je veliku ulogu odigralo za naš život. Mogu slobodno reći kako je Međugorje naš drugi dom! Svakoga od naše djece smo prije poroda posvetili Bezgrješnom Srcu Marijinu i vjerujemo da će u svim životnim traženjima i pitanjima nad njima bdjeti naša Gospa. Naša Majka!

KREŠIMIR MILETIĆ

NEPOKORENA HRVATSKA NA ŠTANDOVIMA

Mjesec svibanj je iza nas. Biti će to mjesec zapamćen po izlasku one tihe Hrvatske na štandove. Tihe Hrvatske koja se iz mjeseca u mjesec gotovo danomice bori za golu egzistenciju, satkane od malenih ljudi, koje povezuje ta nutarnja snaga i zajedništvo koje je ovaj narod svjedočio i pokazivao u najtežim trenucima.

BIO SAM TAMO NA TIM ŠTANDOVIMA I VIDIO JEDNU DRUGAČIJU HRVATSKU OD ONE KOJU NAM PRIKAZUJU MEDIJI.

Vidio sam fantastične, nevjerovatne, predivne i jednostavne ljude koji su doslovno svijetlili na tim štandovima koje su sami morali platiti, da se bore za promjene kako bi svojoj djeci ostavili jednu drugačiju Domovinu.

I pričao sam s mnogima tih dana. Riječi tih ljudi su tekle kao rijeka, kao bujica, prepune onih nekih emocija pred kojima se pokloniš u svome srcu. Jer ljudi su tih dana otvorili svoju dušu, govorili iz srca, naviještali prolaznicima svoju nadu u bolji i pravedniji izborni sustav, potrebu odbacivanja rodne ideologije, potrebu da se izborimo da nas u Saboru predstavljaju oni koje ćemo sami birati, najbolji i najkvalitetniji narodni zastupnici. Odjednom su se našli u ulozi da su trebali govoriti javno, na štandovima, svojim sugrađanima, izloženi uvrjedama, poniženjima, napadima, pozivajući ih da daju svoj potpis za promjene, za organizaciju referenduma koji bi trebali stvoriti zdrave temelje za naše društvo.

I tada sam osjetio istovremeno i ljutnju i radost. Ljutnju jer su bili primorani prikupljati potpise kao reakciju na poteze politike bez obraza, morala i bilo kakvih vrijednosti. Ljutnju jer su radi izdaje političkih elita tisuće ljudi stajale na kiši, suncu, od jutra do ponoći, na štandovima, da promijene ono što su im oni koji su trebali štititi narod od protunaravnih i protunarodnih politika nametnuli. S druge strane, osjetio sam nevjerovatan ponos. Ponos na sve te malene ljude koji su žrtvovali svoje vrijeme, otimajući ga od svojih obitelji, svjedočeci da Hrvatska ima svoju budućnost jer u njoj žive ljudi koji su se, unatoč svim opstrukcijama, spremni boriti. Ljudi koji nisu odustali i ne će odustati. Ljudi koji su odlučili ostati ovdje i boriti se. Ljudi kojima ništa nije preteško, niti jedna ljestvica previsoko i niti jedna barijera nesavladiva. Ponosan sam da sam dio svih tih predivnih ljudi.

Među bezbroj predivnih crtica iz tih dana ostat će mi u sjećanju reakcija mojih volontera sugrađana na opstrukcije koje su proživljavali građani Rijeke. Naši su volonteri ostajali, unatoč umoru, duže na štandovima,

uzimajući dodatne smjene, govoreći kako žele skupiti i za Rijeku, da nadoknade za gradove gdje će možda nedostajati potpisi. Bože, kako je opet zasjalo to jedinstvo, to opipljivo zajedništvo! Jedno srce i jedna duša! Da, to je ona stvarna Hrvatska! To je Hrvatska kojoj ne pripadaju i u kojoj ne žive ovakvi političari, otuđeni od svog naroda, otuđeni od samih sebe. Hrvatska koja se nije i nikada se ne će predati. Ostat će mi u sjećanju zajednička molitva s kojom smo započinjali i završavali naše sastanke stožera za koordinaciju zapadnog dijela Zagreba. Osmjesi, prijateljstvo i ljubav koju smo svi međusobno osjećali.

Na štandovima je sve ove dane bila nepokorena Hrvatska! Ljudi koje nije moguće niti kupiti niti potkupiti. I sav taj žar, ta neslomljivost, jasnoća stavova i spremnost na borbu za temeljne vrijednosti, za obitelj, za Domovinu je plod vjere koju ovaj narod živi stoljećima. Narod koji je opstao i preživio najstrašnije totalitarne režime upravo zahvaljujući čvrstoj i nepokolebljivoj vjeri. Uvjeren sam da i sama Gospa nije slučajno odabrala baš ovaj i ovakav narod za svoja ukazanja.

Zato sam uvjeren da je sve ovo kroz što

prolazimo dobro za ovaj narod, kao prolazak kroz svojevrsnu katarzu. Priznajmo da je nemali dio vjernika praktički otpao od vjere, da smo kao kršćani zakazali na mnogim područjima svakodnevnog života. Da nas je omekšao materijalizam. Da smo u opasnosti da dopustimo da korov grijeha uguši ono dobro i lijepo što je Gospodin usadio i u ovaj narod. Zato evo šanse za novo buđenje. Za dubinsko iskreno obračunje. Nije li to ono prvo što je Gospa tražila od nas? Da se obratimo. Da možemo postati nositelji i širitelji Radosne vijesti. Da možemo s jednakim žarom stati pred ljude i nagovarati ih da otvore srce Gospodinu, da daju svoj potpis srca na ponudu spasenja. Pa ako je potrebno da otpismo sve ovo kako bismo progledali, kako bismo ponovno prepoznali jedni druge kao braću i sestre – neka! Ako je potrebno da se ponovno zblizimo, ujediniamo, umrežimo, oslonimo jedni na druge, nosimo jedni druge radi nevolje koja nas je zatekla – neka! Neka i te nevolje! Ako otvorimo oči srca i postanemo istinski Božji narod. Ako shvatimo o bljetnici Gospinih ukazanja, da je Ona srcem izabrala nas. I da nam može biti dobro tek kad ovaj narod srcem izabere i prihvati Nju.

BOŽE, KAKO JE OPET ZASJALO TO JEDINSTVO, TO OPIPLJIVO ZAJEDNIŠTVO! JEDNO SRCE I JEDNA DUŠA! DA, TO JE ONA STVARNA HRVATSKA! TO JE HRVATSKA KOJOJ NE PripADAJU I U KOJOJ NE ŽIVE Ovakvi POLITIČARI, OTUĐENI OD SVOG NARODA, OTUĐENI OD SAMIH SEBE.

Kako papa Franjo o(bes)hrabruje vjernike? (IV.)

PAPA FRANJO I KANONIZACIJA BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA

FRA I. DUGANDŽIĆ

S GLEDIŠTA CRKVE U HRVATA, POSTOJI STANOVITO NEZADOVOLJSTVO ZBOG OKLIJEVANJA I ODGAĐANJA PAPE FRANJE DA BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA PROGLASI SVETIM. Sveti papa Ivan Pavao II. proglasio je slugu Božjega kardinala Stepinca blaženim, a poslije toga učinjeno je sve što je bilo potrebno za njego-

vu kanonizaciju, a ona se još nije dogodila. Mnogi Hrvati katolici to papi Franji ozbiljno zamjeraju i ljuti su na njega. Sveta Stolica je više puta pokušavala dati objašnjenje za to, ali nezadovoljstvo naroda time nije uklonjeno. Pokušajmo na taj slučaj gledati s Papina gledišta i vidjeti njegove razloge.

Moglo bi se reći da je blaženi Alojzije dosada pripadao duhovnoj baštini Katoličke Crkve u Hrvata. Kanonizacijom svaki svetac

postaje duhovnom baštinom cijele Crkve i dobiva svoje mjesto u njezinu liturgijskom kalendaru. Sigurno ne bi bilo dobro za budućnost i Stepinčeva mjesta u zboru svetih Katoličke Crkve kao ni za budućnost Crkve u Hrvata, kada bi njegova kanonizacija bila obilježena bilo kakvom ljagom pred kojom je Papa zažmorio i nije ju uzeo ozbiljno. Poznato je da su optužbe došle sa strane Srpske pravoslavne Crkve, s kojom

Katolička Crkva gaji ekumenski dijalog i želi unaprijediti proces približavanja i pomirenja. Sve bi to bilo kompromitirano da Papa nije uzeo u obzir te optužbe i odlučio da ih treba provjeriti.

Nekoliko godina se više puta sastajala mješovita komisija sastavljena od stručnjaka, sa zadatkom da ispita te optužbe i olakša Papi njegovu odluku. Predstavnici Crkve u Hrvata iznijeli su brojne nepobitne dokaze da je Stepinac bio žrtva i ustaškog i komunističkog režima, jer je branio sve nevine žrtve, bez obzira na nečiju nacionalnu i vjersku pripadnost. Druga strana nije mogla donijeti nikakve valjane dokaze za svoje optužbe, osim poznate komunističke propagande kojom je pola stoljeća Katoličku Crkvu, kojoj je Stepinac bio simbol, držala na optuženičkoj klupi, te dobro poznatih tvrdnja koje su proizlazile iz velikosrpske ideologije, a kojoj je dobrim dijelom Srpska pravoslavna Crkva postala talac.

Objektivno, strpljenje i čekanje se isplatilo. Na razini dviju Crkava nema nikakve stvarne teološke zaprjčke da Stepinac bude kanoniziran, ali sad se u sve još jače uplela velikosrpska politika, pa je Vatikan sad pred novim izazovom koji treba riješiti. Žaloso je što o mučeniku bezbožne komunističke ideologije ponovno odlučuje druga ideologija. Sve to u očima svakog vjernika katolika može samo doprinijeti da Stepinčeva veličina zasja u još jačem svjetlu.

Žaloso je što o mučeniku bezbožne komunističke ideologije ponovno odlučuje druga ideologija. Sve to u očima svakog vjernika katolika može samo doprinijeti da Stepinčeva veličina zasja u još jačem svjetlu.

ZAKLJUČAK: ŠTO ŽELI PAPA FRANJO?

Ako prihvatimo da je Bergoglio izbor imena Franjo snažno naznačio program njegova pontifikata, to znači da ovaj papa sanja siromašnu Crkvu koja će osjećati i zalagati se za siromahe s kojima se Isus poistovjećivao. On želi Crkvu u kojoj se novac ne smije prometnuti u mamona, lažno božanstvo koje počinje gospodariti službenicima Crkve. Svojim osobnim stilom života, ali i riječima papa Franjo pokazuje kako ozbiljno uzima Isusovu riječ: „Nitko ne može služiti dvojici gospodara, jer ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti, ili će uz jednoga pristajati, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu“ (Mt 6,24; Lk 16,13). Matej je sačuvao i Isusovu riječ upozorenja da je pravo blago samo ono na nebu i da njega treba skupljati (usp. Mt 6,19-21), a Luka sličnu Isusovu riječ kako je svako zemaljsko bogatstvo „lažno bogatstvo“, ako čovjek njime ne stječe prijatelje koji će ga zagovarati na nebu (usp. Lk 16,9-11).

U Crkvi kakvu sanja papa Franjo ne će biti moguće novčane afere koje se od vremena do vremena pojave u javnosti i koje ostavljaju lošu sliku Crkve. A takva afera s Vatikanskom bankom, i to velikih razmjera, potresala je Crkvu već neko vrijeme prije njegova izbora za papu. Radilo se o pranju novca sumnjiva podrijetla i o sumnjivim i riskantnim transakcijama u visini koja je prelazila milijardu eura. A u sve je bio umješan biskup Marcinkus koji je u ime Vatikana bio na čelu banke, a za sve su znali i brojni članovi Kurije, što je bio zasigurno jedan od razloga onakvog Franjina obračuna s njom. Papa ne samo da nije pokušao ništa zataškati već je otvoreno podržao talijansko pravosuđe u pokušaju rasvjetljavanja te nemile afere. Zahvaljujući njegovoj odlučnosti u kratkom je vremenu zatvoreno 4 614 računa u Vatikanskoj banci, onih vlasnika koji nisu ni imali pravo na račun u toj banci.

Nije ostalo samo na tome. Očito je da se otada oštrije nadziru putovi novca u Crkvi diljem svijeta, pa smo u novije vrijeme svjedoci otkrivanja i razobličavanja sličnih slučajeva u različitim dijelovima svijeta. Nažalost na tu napast nije imuna ni Crkva u Hrvata, što je pokazao nedavni slučaj u Zagrebu. Papa Franjo se u tome

Poznato je da su optužbe došle sa strane Srpske pravoslavne Crkve, s kojom Katolička Crkva gaji ekumenski dijalog i želi unaprijediti proces približavanja i pomirenja. Sve bi to bilo kompromitirano, da Papa nije uzeo u obzir te optužbe i odlučio da ih treba provjeriti.

ne će umoriti, već će sigurno nastaviti bez milosti Crkvu čistiti od mjenjača novca i trgovaca, kao što je Isus učinio u jeruzalemskom hramu.

Nadalje, papa Franjo želi svećenike koji će biti pravi pastiri povjerenih im vjernika. U tu svrhu moraju biti duhovni, ponizni, jednostavni i pastoralno zauzeti. Iz redova takvih svećenika on će birati i biskupe koji će onda polako mijenjati lice Crkve. U Crkvi kakvu on priželjkuje nema mjesta za svećenike menadžere koji služenje zamjenjuju vladanjem, a pastoral u ljubavi i strpljivosti s ljudima mehaničkim dijeljenjem sakramenata. Za takvu reformu Crkve potrebna je pomoć odozgo, čega je papa Franjo duboko svjestan, pa svaki svoj susret s vjernicima završava pozivom: molite za mene!

To su mnogi već shvatili i prihvatili. Za kraj ovog razmišljanja navest ću primjer već više puta spominjanog njemačkog žurnalista Andreasa Englischa. Na kraju svoje izvrsne knjige o papi Franji on još jednom podsjeća na primjer svetačkog života Ivana Pavla II. koji je od njega ateista učinio vjernika, zbog čega je, kad je već bio shrvan svojom teškom bolešću, za njega usrdno molio da mu Bog pomogne u svim njegovim pothvatima, a onda se okreće papi Franji koji je utvrdio njegovu vjeru i kaže: „Dok sada promatram papu Franju, molim jednako: Neka Bog bude s tobom, stari čovječe. Pred tobom je još teška borba protiv okoštale i arogantne Crkve koja se nalazi u dubokoj krizi i koja prečesto zaboravlja siromašne i najslabije... Ne znam činiš li uvijek to što se Bogu sviđa, ali znam da se svim silama boriš za ono u što čvrsto vjeruješ, i to svaki dan – i zato molim: Neka Bog bude s tobom“ (str. 370sl). Svaki katolik koji želi dobro svojoj Crkvi može i treba se pridružiti ovoj molitvi za papu Franju i njegovo poslanje za Crkvu i svijet.

Kraj

FRA TOMISLAV PERVAN

ZA MALCOLMOVE KNJIGE O ISUSU KRISTU MOŽE SE REČI DA SU TRAJNO AKTUALNE. USPJEŠNICE TRAJU MOŽDA DESETLJEĆE, ALI SU RIJETKE KNJIGE KOJE ČOVJEK MOŽE ČITATI Svega svoga vijeka.

Trebaju imati značajke da se bave značajnim subjektom, da imaju izražaju snagu te rijetku intuiciju, zrenje koje autor osobno unosi u svoje djelo. Mislim da je upravo to značajka onoga što je napisao M. Muggeridge o Isusu Kristu. Najjetkiji satiričar svojega doba, izdavač satiričkog magazina 'Punch', produhovljeni i spretni komentator suvremene kulture, gotovo je sve iznenadio svojim obraćenjem Kristu, napose pak ulaskom, stupanjem u Katoličku Crkvu. On kao u rudniku u evanđeljima traži i iskapa prisutnost, osobnost i značenje Isusa Krista, *Čovjeka koji i danas živi*. Njemu je uspelo približiti nam Isusov lik do kraja. Kao što postoje ljudi za svako vrijeme, tako imamo u ovome djelu knjigu za svako vrijeme, svako doba, duhovnog klasika.

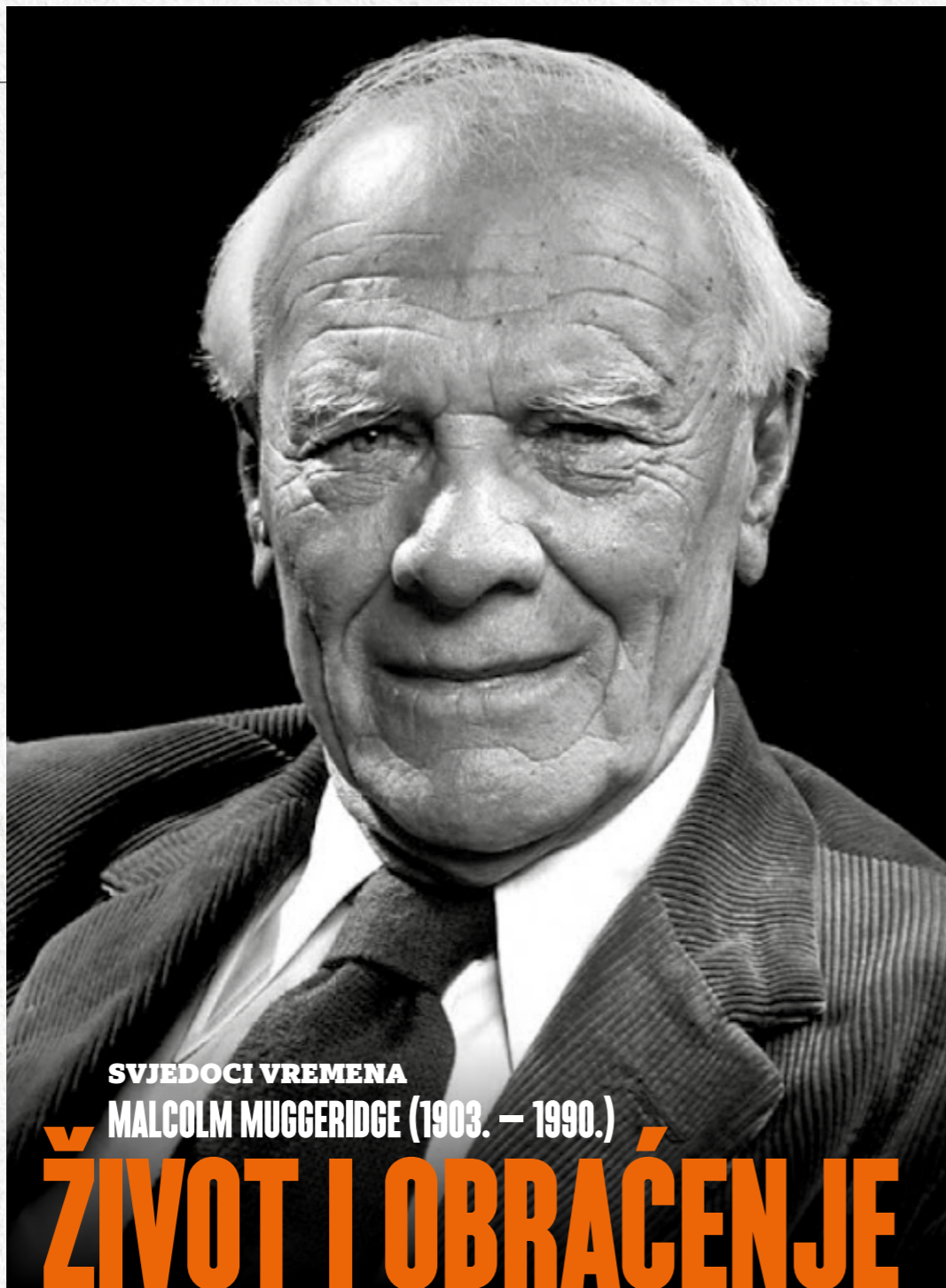
Vrijedi stoga osvrnuti se na ovaj lik koji je proživio cijelo jedno stoljeće, koji bijaše seizmograf svih lutanja, potresa, promjena i na koncu svjedok da je samo u Katoličkoj Crkvi konačno smirenje, da su u njoj *Vrata nebeska*, da ona jamči smirenje u Nebu, u Očevu krilu.

Njegovo obraćenje te ulazak u Katoličku Crkvu god 1982. naišlo je na silan odjek u engleskoj, ali i svjetskoj javnosti te masovnim sredstvima pripočavanja. Bio je jedan od najznamenitijih engleskih novinara i pisaca u 20. stoljeću, tvorac mnogih televizijskih serija. Bio je istinska zvijezda *malih ekrana*, briljantan pisac, snažna, bremenita jezika i izričaja, usporediti ga se daje s G.K. Chestertonom i C.S. Lewisom.

Njegovo se obraćenje nije dogodilo naglo kao što to bijaše primjerice u sv. Pavla, nego to bijaše kruna skoro cjeloživotnog traganja za Bogom i istinom života. On sam osobno priznaje da se sve do stupanja u Katoličku Crkvu neprestano „borio protiv nečega, za što je sigurno znao da će ga na kraju očarati i osvojiti“.

DJETINJSTVO

Rodio se Malcolm Muggeridge u Londonu 24. ožujka 1903. Otac mu je

SVJEDOCI VREMENA

MALCOLM MUGGERIDGE (1903. – 1990.)

ŽIVOT I OBRAĆENJE

Ime ili pojam Malcolm Muggeridge – mnogima malo ili ništa ne kaže niti znači. Trebamo međutim imati na pameti da je upravo on 'lansirao' u svjetsku javnost ili orbitu sv. Majku Terezu iz Calcutte, svojim intervjuima te televizijskom serijom koju je radio za britanski BBC krajem šezdesetih godina na licu mjesta u Calcutti, o njoj, njezinoj zajednici Misionarki ljubavi te njezinu radu. Promatrajući i snimajući njezin život i rad s Misionarkama ljubavi te čitajući knjigu o Majci Tereziji *Učiniti nešto lijepo za Gospodina* dobio je snažan poticaj postati vjernikom, kršćaninom i pretkraj života katolikom. Prije nego je postao vjernikom napisao je djelo, zbirku članaka i govora *Jesus Rediscovered*, a nakon toga i duhovni dragulj *Isus – čovjek koji živi*. Djelo koje je genijalni von Balthasar uvrstio u svoj niz duhovne literature iz minulih kršćanskih stoljeća *Christliche Meister – Kršćanski učitelji*, toliko je u sebi vrijedno i poticajno. To sam preveo na hrvatski početkom osamdesetih godina i prijevod je u više izdanja objavila *Kršćanska sadašnjost* pod gornjim naslovom.

bio agnostik, političar, suutemeljitelj engleske *Independent Labour Party* i *Fabian Society*. Imao je petoricu braće. U obitelji nije bilo vjere. Odrasta kao bezvjerac. Kršćanstvo je nadomješeno vjerom socijalističkog napretka. Roditelji su bili uvjerenja kako im Bog ne treba. Malcolm je preuzeo od svoga oca osvjedočenje kako je moguće stvoriti raj na zemlji, pravedno i mirno društvo, društvo blagostanja bez Boga, na socijalistički način.

Kao mladić nabavio je bez znanja roditelja Bibliju i potajice je iščitavao kao da je riječ o zabranjenoj literaturi ili knjizi. Čitao je evanđelja s tolikim žarom da su mu se obrazi rumenili, ali nitko to nije primjećivao. Iščitavajući biblijske tekstove otkrivao je novi, tajanstveni svijet, silnu duhovnu dubinu i ohrabrenje. Znao je podcrtavati pojedine odsjeke, Sveto pismo čitao je i u krevetu. Zadržavao se kod nekih zgoda koje su ga se doimale, obično to bijahu izvještaji o Isusovoj patnji, muci i smrti. Druga knjiga koja ga se u to doba dojmila bijaše Danteova *Božanstvena komedija*.

CAMBRIDGE

Nakon završene pučke škole Malcolm je studirao na *Selwyn Collegiu* Cambridgeu. Tu se prijatelji sa starijim anglikanskim klerikom Vidlerom koji je bio utjecajna osoba na koledžu. To je prijateljstvo trajalo do smrti. Na temelju toga prijateljstva Malcolm je mogao stanovati dva semestra u samostanu anglikanskoga reda Dobrog Pastira. Bijaše to vrijeme kad je na poseban način iskusio crkveno zajedništvo. Svaganje obveze bijahu prekidane molitvom časoslova, euharistijom, učenjem i radom u vrtu. Uzalud je tražio pomoć u pitanjima vjere. Htio je znati što je to vjera i kako se do vjere dolazi te kako se vjera postiže. Znao je žarko moliti i tražio je neki vidljivi znak vječnoga života. Nije ga dobio. Nije znao da je vjera teški i bolni put na kome čovjek mora ostaviti iza sebe sve zlo što ga okiva i zarobljuje te prijeći da iskusi duhovnu stranu života i duhovni svijet. Pa ipak to kratko vjersko iskustvo imalo je pozitivan učinak na njega. Malcolm je shvatio „da putovi uzdržljivosti vode prema sreći. Popustljivost napose prema samom sebi, posebice na području seksualnosti, vodi u nesreću i griznuju savjesti. Kakva se samo radost rađa u srcu kad čovjek odbaci svjetovne

ambicije, raspojasanosti, glasne sebične požude. Koja samo nesreća i patnja kad im čovjek popusti...!“

GUBITAK VJERE

Završetkom studija Muggeridge je izgubio vjeru i odvatio se od kršćanstva. Znanost mu je postala religijskim nadomjestkom, surrogatom. Po završetku studija dobio je ponudu raditi u Indiji kao predavač. Otputovao je u Indiju, ali nije mogao izbjeći pitanja spram konačnoga smisla života. Upoznao se s budizmom, hinduizmom, islamom. To mu je još snažnije usadilo poštovanje prema veličini i dubini kršćanstva. Godine 1926. piše svomu ocu: „Kršćanstvo je sveobuhvatno i ono za život znači ono što i Shakespeare za književnost.“ U to doba njega su oduševljavali spisi obraćenika Chestertona, njegov spis o sv. Franji zatim o temeljima vjera (primjerice *Orthodoxy*). Muggeridge bilježi kako ljubi Isusa, ali ne može trpjeti instituciju Crkve, jer mu Crkva „ubija živu ljepotu samoga Boga“. U biti, on se više prepušta socijalističkim idejama nego Isusu Kristu. Više je vjerovao njima nego Gospodinu.

God. 1927. vraća se natrag u Englesku i počinje djelovati kao nastavnik u Birminghamu. Bio je osvjedočen kako je čovjek kadar postići nutarnji sklad i sreću u socijalističkoj državi i društvu. „Ja sam socijalist“, piše, „jer vjerujem da odgovarajući, primjereni uvjeti doprinose da čovjek postaje dobar, te je jedino kolektivizacija kadra stvoriti takve uvjete“. Kratko potom dobiva ponudu iz Kaira da bude i ondje nastavnikom. Putuje onamo sa svojom ženom Kitty i u Kairu im se rađa prvi sin. U glavnom gradu Egipta u Kairu počinje Malcolmova novinarska karijera, postaje dopisnikom *Manchester Guardian*.

ZALJUBLJENIK U UZDRŽLJIVOST

U brak je stupio s Kitty Dobbs u ljeto 1927., ali samo u civilnu vezu. Supruga mu je iz ugledne i imučne obitelji, dijelili su zajedno socijalističke ideje. Oboje su se smatrali emancipiranim osobama koje su se lišile svih religijskih ograničenja, okova i predrasuda. Stoga je i njihov brak bio partnerski ugovor koji su mogli razvrgnuti u svakom trenutku. Njihovi nazori spram seksualnosti bili su krajnje liberalni. Tek su nakon dugo godina zajedničkog života spoznali i shvatili kako je egoistička težnja za seksualnim zadovoljstvima koja ih je vodila u mnoge 'ljubavne' afere uzrokovala silne patnje koje su zadavali jedno drugomu, ali i svojoj djeci. Kad bi Malcolm varao svoju suprugu, uvijek bi osjećao grizodušje i krivnju. Prezirao je svoje egoistično ponašanje, žudio je za čistoćom srca. Pisao je da u času kad se čovjek prepusti seksualnoj požudi da se prepušta zapravo sebičnoj potrazi za srećom koja je „poput mlade srne, lijepa i okretna. Dadne li se čovjek u potjeru za njom, postaje ona prestrašenom, sirotom žrtvom, a kad je čovjek ubije – postaje mesom koje zaudara“.

Skoro cijeloga svoga životnoga vijeka Malcolm se borio protiv tjelesne požude. Za vrijeme te duhovne borbe oko čistoće srca trajno se prepun nutarnje čežnje okretao kršćanskim načelima koja vele kako čovjek može postići istinsku sreću „samo ako se odrekne sebičnosti te ako ne robuje svomu ja, zatim ako se odvrti od tjelesnih požuda i ne udovoljava im“. Muggeridge nije ni pokušavao usutkati glas svoje savjesti ili tražiti ispriku za svoje avanture izvan brake te brakolomstva i tolike preljube, nije ni pokušavao prikazivati zlo kao nešto dobro. Zadržao je elementarnu čestitost i poštenje te je ostao uvijek vjeran glasu svoje

savjesti. Taj ga je stav nakon dugih godina nutarnjih borba napokon doveo do vjere i pomirenja s Bogom, otkrića punine istine u Katoličkoj Crkvi.

Muggeridge je napisao esej o seksualnoj revoluciji pod naslovom *Downwith Sex – Dolje sa seksom*. Na temelju svojih zapažanja i primjera iz vlastita života u spisu zorno prikazuje i u kakvu se duhovnu pustinju i izopačenje sunovraćuje i zapada kad čovjek krši sve moralne zasade u području spolnosti. Upozorio je jasno kako će životni stil što ga promiče svim sredstvima seksualna revolucija odvesti čovjeka u najveću egzistencijalnu nesreću. U svome je dnevniku 18. siječnja 1962. zapisao: „Jedina mi je još preostala želja u životu da se u meni sprži bilo kakav oblik egoizma, oholosti, svakolika pohota i pohlepa... Tako žudim da u punom sjaju zasja posljednji put sve tanji plamičak moga bitka u meni, bez velikih dimova“. U jednom razgovoru iz god. 1965. priznaje da mu je napokon uspjelo postati gospodarom nad samim sobom te ovladati vlastitim požudama. Tom je zgodom zabilježio: „Čovjek se mora odlučiti: Ili će obuzdati svoje požude, ili će im popustiti. Ja sam svoje pobijedio“.

Bijaše to početak najljepše dobi u bračnom životu Malcolm i Kitty. Iz bračnoga sklada izvirali su silni mir i sreća. Oboje su otkrili radost čiste bračne ljubavi te su se mogli radovati jedno drugomu kako im to nikada dotada nije uspijevalo. Umjerenost, samostega, askeza, kontrola nad osjetilima i emocijama da bi čovjek postigao slobodu duha, da bi mogao ljubiti, radovati se životu – sve sama i golema oprjeka općoj medijskoj propagandi novoga životnog stila. Stoga nikakvo čudo da je takav Malcolmov stav naišao na žestoku kritiku te su ga javno izrugivali i ismijavali propovjednici i misionari liberalne seksualnosti koja je propagirala hedonistički i permissivni način života.

Malcolmovo stajalište ne bijaše povratak u puritanizam, čistunstvo, nego put u slobodu i životnu radost. U svome dnevniku bilježi: „Sad sam zaljubljenik u uzdržljivost. Čovjek se ne treba odricati stvari zato što su ugodne (to je puritanizam), nego zato što se druge nude i očituju kao ljepše i ugodnije, ako se onih odreknemo.“

U sljedećem broju:
Preobrazba i teror liberalne ideologije

U Peruu 800 000 ljudi sudjelovalo u Hodu za život

U glavnom gradu Perua, Limi, u subotu 5. svibnja održan je Hod za život koji su organizirali Limska nadbiskupija i evangeličke zajednice. U Hodu je sudjelovalo više od 800 tisuća ljudi, a sa skupa je upućena poruka o nepovredivosti prava na život te da svaki život treba poštivati, počevši od života najslabijih. „Država postoji zato da služi narodu, a ne da se služi narodom. Unatrag nekoliko godina neke izopačene ideologije pokušavaju zatrovati Peru i ideološki ga kolonizirati. To ne ćemo dopustiti“, kaže se u proglasu pročitanom na završetku manifestacije. Sudionicima je, preko svoga državog tajnika, kardinala Pietra Parolina, pozdrav uputio papa Franjo.

Na Filipinima proslavljen blagdan bl. Ivana Merza s procesijom

Zajednica blaženoga Ivana Merza na Filipinima proslavila je blagdan bl. Ivana 10. svibnja. Pod filipinskim nazivom „Fiesta ni Ivan 2018“, proslava se prvi put održala u novootvorenom Centru i relikvijumu blaženog Ivana u gradu Marikini blizu Manile. Osim toga prvi put organizirana je i svečana procesija po okolnim ulicama u kojoj su se nosile relikvije bl. Ivana, njegova zastava i njegov veliki kip, a sve je bilo praćeno limenom glazbom.

Biskupi iz Češke odbacuju Istambulsku konvenciju

Biskupi iz Češke odbacili su Istambulsku konvenciju koju bi tamošnji parlament trebao uskoro ratificirati. U zajedničkom pismu biskupi iz Češke i Moravske podupiru sve inicijative i pothvate za zaštitu žena od nasilja i za suzbijanje nasilja u obitelji, no istodobno izražavaju zabrinutost zbog „rodne ideologije koja nije ukorijenjena u prirodnome poretku“, a koja se nalazi u sadržaju same konvencije. Biskupi u pismu pozivaju članove parlamenta da glasuju prema svojoj savjesti i u skladu s prirodnim zakonom.

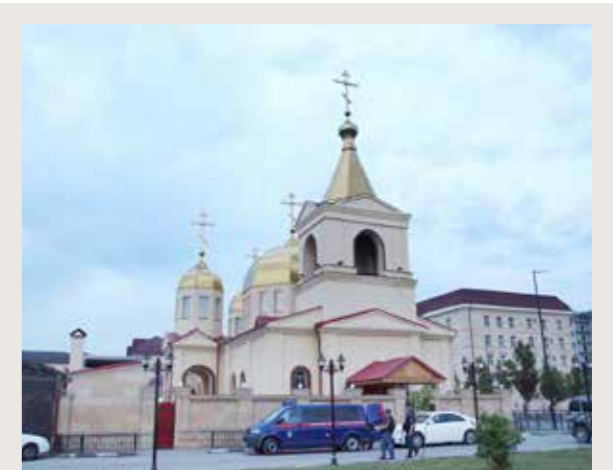
Prijetnje smrću nikaragvanskom biskupu zauzetom za nacionalni dijalog

Osjećamo hitnu potrebu izvijestiti naš narod o kampanji kojom se želi ocrniti biskupe i svećenike, te o prijetnjama smrću koje nam se upućuju, a posebno našem dobrom bratu mons. Silviju Beezu Ortega, pomoćnom biskupu Manague – objavila je Nikaragvanska biskupska konferencija u priopćenju koje prenosi agencija Fides. Ti se napadi događaju dok se održavaju razgovori o „Nacionalnom dijalogu“ u kojima sudjeluje biskup Baez Ortega – a koje je Crkva sazvala pokušavajući posredovati između Vlade i društvenih čimbenika, i to nakon gotovo mjesec dana prosvjeda u kojima je poginulo najmanje 76

osoba, a ranjeno ih je više od 800. Podsjećamo agresore da smo mi samo jedno tijelo; ako se napadne neki biskup ili svećenik, napada se Crkva. Ne ćemo prestati pratiti u ovom odlučujućem trenutku nikaragvanski narod koji je ispod bijele i plave boje naše zastave izišao na ulice kako bi tražio svoja legitimna prava – napisali su biskupi. Mons. Beez Ortega je putem Twittera istaknuo: „Oni koji me vrijeđaju i kleveću i koji čak žele moju smrt, neka znaju da se ne bojim i da me ne će pokoriti ni prisiliti na šutnju. Moja vjernost Isusu Kristu i moja ljubav prema nikaragvanskom narodu čvršći su nego ikada.“

Napadnuta crkva u Groznom

Jedan vjernik i dvojica policajaca ubijeni su u subotu u napadu na crkvu sv. Mihaela u čečenskome glavnome gradu. Napad su izvela četvorica islamskih ekstremista, a cilj im je bio uzeti, kako se nagađa, vjernike koji su se okupili na liturgiju za taoce. Pribranošću župnika Sergija Abašova uspjela su se zatvoriti glavna vrata na crkvi i spriječiti napadače da uđu. U pucnjava ispred crkve koja se nalazi u središtu grada ubijeni su policajci, jedan vjernik i sva četvorica mladića terorista. Napad su osudili iz Odjela za medije Moskovskoga patrijarhata, nazvavši ga pokušajem poticanja sukoba između kršćana i muslimana. Oglasio se i predsjednik Islamskog koordinacijskog centra za Sjeverni Kavkaz osuđujući napad te upozorivši da on nema veze s vjerom jer se u mjesecu posta Ramazanu vjernici trebaju kloniti svakog nasilja.

Nigerijski katolici hodali i molili u znak solidarnosti sa žrtvama terorističkih napada

Naoružani samo kronicama katolici u 54 nigerijska grada sudjelovali su 22. svibnja u „Maršu za život“ koje su tamošnji biskupi potaknuli u znak solidarnosti s dvojicom ubijenih svećenika i sedamnaest vjernika te svim žrtvama terorističkih napada u Nigeriji.

Geslo molitvenoga hoda bilo je „Prestanite ubijati, život je svet“. U razgovoru za Vatican News glasnogovornik Nadbiskupije Abuja vlč. Patrick Alumuku podsjetio je na brutalno ubojstvo svećenika i vjernika 24. travnja na kraju mise

u crkvi sv. Ignacija u župi Ukpo-Mbalom u biskupiji Markudi. Želeći molitvom odgovoriti na sve veću napetost diljem zemlje i potaknuti na mirno rješenje sukoba, članovi Nigerijske biskupske konferencije pozvali su katolike da u prosvjedni marš dođu „naoružani“ samo kronicama i svijećama. Napad na crkvu i vjernike nigerijski biskupi nazvali su „barbarskim i soton-skim“, smatrajući da su se teroristi i zločinci uvukli među pastire koji su počinili zločin protiv stanovnika župe Ukpo-Mbalom.

U Austriji održana Duga noć crkava

Više od 350 tisuća ljudi pohodilo je crkve diljem Austrije u ovogodišnjoj Dugoj noći crkava. Samo u Beču u crkvama se okupilo 150 tisuća ljudi. U manifestaciji je sudjelovalo 620 crkava s oko 2 500 sadržaja. Geslo manifestacije bilo je „Noćivali su oko Božjega doma“ (1 Ljet 9,27). Vikar Bečke nadbiskupije Dariusz Schutzki u ime organizatora zahvalio je svima koji su omogućili taj „svekršćanski“ projekt i svima koji su u njemu sudjelovali. Posjetitelji „Duge noći crkava“ znali su gdje treba tražiti i odvojili su si vrijeme za to, rekao je Schutzki za Kathpress. Najviše se ljudi, njih oko 40 tisuća, okupilo u bečkoj katedrali gdje je održano 350 koncerata i 150 vođenja kroz katedralu. Kardinal Christoph Schönborn i biskup Michael Buenker razgovarali su u sklopu manifestacije s povjesničarom Oliverom Rathkolbom o stoljeću utemeljenja Republike Austrije, a u mjestu susreta Quo Vadis uz katedralu nekadašnji predsjednik Caritasa Franz Kueberl i predsjednica Unije redovnica Beatrix Mayrhofer govorili su o kršćanskom stajalištu prema socijalnoj politici. O kršćanskom zauzimanju putem Caritasa za djecu i obitelji bilo je riječi i u kapucinskoj crkvi. Iduća Duga noć crkava održat će se 24. svibnja 2019.

TRI LIJEPE ŽELJE: SVETI SE IME TVOJE, DOĐI KRALJEVSTVO TVOJE, BUDI VOLJA TVOJA!

Osvrnut ćemo se s jezičnoga gledišta na te tri želje kojima se ističe svetost, slava i moć Božja. Osim danas neobičnoga oblika imperativa za treću osobu jednine ima u njima i drugih jezičnih zanimljivosti. Promotrit ćemo ih redom.

SVETI SE IME TVOJE!

Oblik *sveti se* sasvim je ustaljen. U hrvatskoj tradiciji taj je oblik ustaljen. Iznimno se pojavljuje *nek se sveti, da se sveti i posveti se*. U grčkom izvorniku to je imperativ aorista pasiva za treću osobu jednine, dok je u hrvatskome po obliku to imperativ za drugu osobu jednine. U staroslavenskome i starohrvatskom tako je bilo i za treću osobu jednine. U suvremenome hrvatskom standardnom jeziku trebalo bi za treću osobu jednine biti: *neka se sveti...* Po značenju je to optativ (željni način), koji nema posebnih oblika nego ih posuđuje. U skladu s tim trebalo bi biti: *neka nam bude sveto ili bilo nam sveto ili da nam bude sveto...* I u ustaljenom obliku sasvim je razumljivo i moglo bi ostati kao klasična starina. U biblijskom kontekstu smisao ovoga zaziva je želja, molitva da se proslavi ime Božje među svim narodima. Imajući to na umu, moglo bi se prevesti i kao: *neka svima bude sveto ime tvoje!*

Riječ *ime* je uglavnom ustaljena (osim grafijskih inačica). Riječ *tvoje* također je ustaljena. I za to u grčkome stoji gen. osobne zamjenice za „ti“, koja ima značenje neistaknute posvojnosti i ne sklanja se u toj službi. U hrvatskome standardnom jeziku atribut bi trebao doći ispred imenice, ali se iz stilskih razloga i višestoljetne navike u crkvenome jeziku može zadržati i obrnuti red kao u sintagmi *Oče naš*.

Onda bi po uobičajenom redu bilo: *Sveti se ime tvoje!* Ako se preinačuje sve, onda ima više mogućnosti: *Neka nam tvoje ime bude sveto! Bilo nam tvoje ime sveto! Da nam tvoje ime bude sveto!* Djelomično preinačivanje čini nam se neprikladnim.

DOĐI KRALJEVSTVO TVOJE!

Oblik *dođi* pojavljuje se u ovim likovima: *pridi/pridi, dođi/dođi*, a *nek prihaja* i *da dođe* pojavljuju se samo jedanput. Postojanje dvaju glagola kojima se izražava želja da i na zemlju dođe Božje kraljevstvo vjerojatno je uvjetovana postojanjem dvaju glagola i u latinskome (*veniat* i *adveniat*). Prevlasti oblika *dođi* vjerojatno je pogodio nastanak riječi *došašće* za latinski „adventus“. Za *dođi* vrijedi ono što je rečeno o obliku i značenju za *sveti se*. Stavimo li i ovdje atribut ispred imenice i oblik *dođi* posuvremenimo, onda bi bilo ovako: *Neka dođe tvoje kraljevstvo!* ili *Došlo tvoje kraljevstvo!* ili *Da dođe tvoje kraljevstvo!*

Riječ *kraljevstvo* pojavljuje se od godine 1375. i uskoro je sasvim prevladala, doduše znatno češće u izgovorno jednostavnijem liku *kraljestvo*. Prije je bilo *česarstvo* ili *cesarstvo*. Grčki *basileia* (βασίλεια) obično se prevodi na latinski

MILE MAMIĆ

kao *regnum* (= „kraljevstvo“) i *imperium* (= prvotno „cesarstvo“ prema *caesar* = cesar, a kasnije „carstvo“). U vezi s tim valja istaknuti da nema ozbiljnih pokušaja da bi se trebao mijenjati *Očenaš* zbog riječi *kraljevstvo* jer takav tip vladavine nije moderan.

Smisao ovog zaziva je eshatološki usmjeren. Božje kraljevstvo je započelo Isusovim dolaskom, ali još nije ostvareno, još uvijek smo izloženi zlu, patnji itd. Stoga učenici mole da se što prije tu i sada potpuno realizira, ostvari i svima objavi Božje kraljevstvo.

Ni ovdje nema ozbiljnih razloga za preinakom. I u ustaljenom obliku sasvim je razumljivo i moglo bi ostati iz stilskih razloga i višestoljetne navike u crkvenome jeziku. Ni tu djelomična preinaka ne bi bila neprikladna.

BUDI VOLJA TVOJA KAKO NA NEBU TAKO I NA ZEMLJI!

Oblik *budi* je ustaljen. Iznimno se javlja lik *nek bude i da bude*. I za *budi* vrijedi ono što je rečeno o obliku i značenju za *sveti se*. No, ovo *budi* nekako se više uvriježilo preko latinskoga „fiat“, dok bi smisao možda još bolje prenijela sintagma „nek se vrši/provodi volja tvoja...“. Stavimo li i ovdje atribut ispred imenice, a oblik *budi* posuvremenimo, onda bi bilo ovako: *Neka bude tvoja volja ... ili Bila tvoja volja ... ili Da bude tvoja volja ...*

Riječ *volja* ima u hrvatskoj tradiciji nekoliko samo grafijskih inačica.

Riječ *kako* pojavljuje se u ovim likovima: *jako, jakože, kako, kak* (u kajkavskom).

Izraz *na nebu* pojavljuje se u ovim likovima: *na nebesa, na nebesi, na nebe, na nebi, na nebu*. Prva dva lika su staroslavenska/starohrvatska, gdje je -es- bilo i u jednini. To je uvjetovalo pojavu likova *nebe/nebi*. Prijedložni izraz *na nebu* sasvim se ustalio u tom zazivu.

Riječi *tako* nema uporišta u grčkome i latinskom predlošku, ali su je mnogi jezici davno po smislu unijeli. Te riječi dakle ili nije bilo, ili se je pojavljivala kao *tako* i *tak* (u kajkavskom).

U izrazu *na zemlji* prijedlog *na* je ustaljen, ali riječ *zemlja* pojavljuje se s prijedlogom *na* redovito u liku *zemlji*, iznimno – *zemlje*. Ustaljeno je *na zemlji*. Zbog umetanja suodnosnice *tako* cijeli ovaj izraz *kako na nebu tako i na zemlji* pojavljuje se u više inačica, što vrijedi i za prijevode na druge jezike.

Drugi dio ovoga zaziva želi istaknuti da se na nebu ostvaruje Božja volja, a mi želimo da tako bude i na zemlji. U skladu s tim i bez velikoga mudrovanja moglo bi i to ostati bez promjene.

Napomena: Ovaj članak je prerađen prema mojem članku u saautorstvu s Antom Perišom TREBAMO LI MIJENJATI OČENAŠ, ŠTO, KAKO I ZAŠTO? s podnaslovom TISUČLJETNI OČENAŠ NAŠ HRVATSKI, Jezik, god. 65., br. 2., 41. - 80., Zagreb, travanj 2018.

Tjedni molitveni program

ljrtni raspored (od 1. lipnja do 31. kolovoza)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7,30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7,30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7,30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Krunica
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7,30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Križni put uz Križevac
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7,30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 19 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prijepodne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ZA HRVATSKE HODOČASNIKE

Svakoga dana od 1. srpnja do 31. kolovoza
13 h sv. misa na hrvatskom jeziku

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Petak, 15. 6. 2018.

1Kr 19,9a.11-16; Ps 27,7-9.13-14; Mt 5,27-32

Subota, 16. 6. 2018.

1Kr 19,19-21; Ps 16,1-2a.5.7-10; Mt 5,33-37

Nedjelja, 17. 6. 2018.

Ez 17,22-24; Ps 92,2-3.13-16; 2Kor 5,6-10; Mk 4,26-34

Ponedjeljak, 18. 6. 2018.

1Kr 21,1-16; Ps 5,2-3.4b-7; Mt 5,38-42

Utorak, 19. 6. 2018.

1Kr 21,17-29; Ps 51,3-6b.11.16; Mt 5,43-48

Srijeda, 20. 6. 2018.

2Kr 2,1.6-14; Ps 31,20-21.24; Mt 6,1-6.16-18

Četvrtak, 21. 6. 2018.

od dana: Sir 48,1-14; Ps 97,1-7; Mt 6,7-15

Petak, 22. 6. 2018.

2Kr 11,1-4.9-18.20; Ps 132,11-14.17-18; Mt 6,19-23

Subota, 23. 6. 2018.

2Ljet 24,17-25; Ps 89,4-5.29-34; Mt 6,24-34

Nedjelja, 24. 6. 2018.

ROĐENJE SV. IVANA KRSTITELJA
vl. svetkovine: Iz 49,1-6; Ps 139,1-3.13-15; Dj 13,22-26; Lk 1,57-66.80

Ponedjeljak, 25. 6. 2018.

37. OBLJETNICA GOSPINIH UKAZANJA U MEĐUGORJU
2Kr 17,5-8.13-15a.18; Ps 60,3-5.12-13; Mt 7,1-5

Utorak, 26. 6. 2018.

2Kr 19,9b-11.14-21.31-35a.36; Ps 48,2-4.10-11; Mt 7,6.12-14

Srijeda, 27. 6. 2018.

2Kr 22,8-13; 23,1-3; Ps 119,33-34.36-37.40; Mt 7,15-20

Četvrtak, 28. 6. 2018.

od dana: 2Kr 24,8-17; Ps 79,1-5.8-9; Mt 7,21-29

Petak, 29. 6. 2018.

SV. PETAR I PAVAO, apostoli
Dj 12,1-11; Ps 34,2-9; 2Tim 4,6-8.17-18; Mt 16,13-19

Subota, 30. 6. 2018.

Tuž 2,2.10-14.18-19; Ps 74,1-7.20-21; Mt 8,5-17

Nedjelja, 29. 7. 2018.

2Kr 4,42-44; Ps 145,10-11.15-18; Ef 4,1-6; Iv 6,1-15

Ponedjeljak, 2. 7. 2018.

Am 2,6-10.13-16; Ps 50,16b-23; Mt 8,18-22

Utorak, 3. 7. 2018.

SV. TOMA APOSTOL
vl.: Ef 2,19-22; Ps 117,1-2; Iv 20,24-29

Srijeda, 4. 7. 2018.

Am 5,14-15.21-24; Ps 50,7-14.16b-17; Mt 8,28-34

Četvrtak, 5. 7. 2018.

SV. ĆIRIL I METOD, zaštitnici Europe
vl.: Dj 13,46-49; Ps 117,1-2; Lk 10,1-9

Petak, 6. 7. 2018.

Am 8,4-6.9-12; Ps 119,2.10.20.30.40.131; Mt 9,9-13

Subota, 7. 7. 2018.

Am 9,11-15; Ps 85,9.11-14; Mt 9,14-17

Nedjelja, 8. 7. 2018.

Ez 2,2-5; Ps 123,1-4; 2Kor 12,7-10; Mk 6,1-6

Ponedjeljak, 9. 7. 2018.

Hoš 2,16.17b-18.21-22; Ps 145,2-9; Mt 9,18-26

Utorak, 10. 7. 2018.

Hoš 8,4-7.11-13; Ps 115,3-10; Mt 9,32-38

Srijeda, 11. 7. 2018.

SV. BENEDIKT, opat, zaštitnik Europe
vl.: Izr 2,1-9; Ps 34,2-11; Mt 19,27-29

Četvrtak, 12. 7. 2018.

Hoš 11,1.3-4.8c-9; Ps 80,2ac.3bc.15-16; Mt 10,7-15

Petak, 13. 7. 2018.

Hoš 14,2-10; Ps 51,3-4.8-9.12-14.17; Mt 10,16-23

Subota, 14. 7. 2018.

Iz 6,1-8; Ps 93,1-2.5; Mt 10,24-33

Nedjelja, 15. 7. 2018.

Am 7,12-15; Ps 85,9ab.10-14; Ef 1,3-14; Mk 6,7-13

20 godina s vama u molitvi

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing

Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr

Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz, Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz, Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

